

PIĄTEK-NIEDZIELA
104-06|08|2023|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

**RZĄDOWY PROGRAM
BEZPIECZNY KREDYT 2%
NABIERA TEMP.**
— OLSZTYN, ALE TEŻ INNE
REGIONY W WARMIŃSKO -
MAZURSKIM, TO SĄ REJONY,
DO KTÓRYCH TEN PROGRAM
BĘDZIE NAJBARDZIEJ
DOCIERAŁ — PODKREŚLA
WICEMINISTER ROZWOJU
I TECHNOLOGII OLGA
SEMENIUK - PATKOWSKA
I ZACHĘCA DO SKORZYSTANIA
Z TEGO ROZWIĄZANIA. |3

OLGA SEMENIUK-PATKOWSKA: MIESZKAŃCY WARMII I MAZUR ZASŁUGUJĄ NA WŁASNE „M”

SPORT CODZIENIE

**O AWANSIE NIKT
NIE MÓWI. NA RAZIE |21**

**BEZ WIĘZADEŁ PO ZŁOTO
UNIWERSJADY |22**

**LIGA Z POGONIĄ,
PUCHAR Z RADUNIA |23**

ISSN 0137-9127

Fot. Archiwum prywatne

**TRZEBA POŻEGNAĆ SIĘ
ZE ŚLEDZIEM? |4**

**PIELGRZYM
NA PÓLMETKU |5**

**CHIŃCYKI TRZYMają SIĘ
MOCNO |15**

**CO JEŚĆ, BY KOCHAŁA
NAS WĄTROBA? |16**

ZATANKOWAŁEŚ?

**GAZETA
OLSZTYŃSKA
DO KUPIENIA
NA STACJACH ORLENU**

K A L E N D A R I U M T Y G O D N I A

CZEŚĆ I CHWAŁA BOHATEROM

1 sierpnia w całej Polsce obchodziliśmy 79 rocznicę Powstania Warszawskiego. — Powstanie Warszawskie jest dziś dla nas nie tylko niezwykle ważnym wydarzeniem w historii, ale także lekcją jak trzeba dbać o ojczyznę, żeby ojczyzna trwała i przetrwała — powiedział w poniedziałek prezydent Andrzej Duda podczas uroczystości przy pomniku Powstania Warszawskiego na Placu Krasińskich.

Prezydent w swoim przemówieniu odniósł się też do teraźniejszości. — Dziękuję wszystkim tym, którzy sprawują w Polsce władzę i podejmują decyzje o tym, że decydują o zwiększeniu potencjału militarnego Rzeczypospolitej w sytuacji potencjalnie rosnącego zagrożenia, dopiero rosnącego zagrożenia, by nie był Polak mądry po szkodzi, byśmy nie byli tymi ostatnimi, którzy się zorientowali, że rzeczywiste niebezpieczeństwo nadchodzi — podkreślił.

Podziękował także wszystkim, którzy zgłaszają się do ochotniczej służby wojskowej, a także wszystkim polskim żołnierzom i funkcjonariuszom za to, że „przyjmują wymogi tej służby, które w ostatnim czasie stały się znacznie wyższe niż wielu poprzez ostatnie dziesięciolecia się wydawało”. — Bo wielu się wydawało, że takiego niebezpieczeństwa nigdy już nie będzie. Tymczasem ono jest i jest realne — dodał prezydent.

BĘDZIE WIĘCEJ PROWOKACJI

— Rozważamy zamknięcie granicy z Białorusią, ale musiałoby to być skoordynowane z Polską i Łotwą — poinformował prezydent Litwy Gitanas Nausėda w czasie spotkania z premierem Mateuszem Morawieckim na Przesmyku Suwalskim. Głównym tematem rozmowy było bezpieczeństwo obu krajów na granicy z Białorusią, Mateusz Morawiecki na wspólnej konferencji prasowej w Suwałkach przypomniał, że od początku roku do Polski próbowało nielegalnie dostać się ponad 16 tysięcy cudzoziemców. Dodał, że przy granicy, na terytorium Białorusi, niedawno pojawiła się Grupa Wagnera. Z kolei we wtorek doszło do naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej przez dwa śmigłowce białoruskie.

— Te prowokacje będą się powtarzały, nie mam co do tego wątpliwości. Ale właśnie przesuwanie tutaj jednostek wojskowych, wzmacnianie linii obronnej poprzez także umocnienia fizyczne, poprzez umocnienia naszej straży granicznej, większą liczbę naszych funkcjonariuszy straży granicznej, funkcjonariuszy policji jest tym działaniem, które chroni naszych obywateli — podkreślił premier.

AFRYKAŃSKI SUKCES ROSJI

Niger to niewielki kraj w Afryce, ale bardzo ważny gospodarczo, a przede wszystkim politycznie.

Niger to siódmy największy producent uranu na świecie, w ubiegłym roku był drugim co do wielkości dostawcą naturalnego uranu do Unii Europejskiej. Po tym, jak doszło tam do prorosyjskiego zamachu stanu, buntownicy zagrozili wstrzymaniem importu uranu do UE i wstrzymali go do Francji.

Zamach stanu w tym państwie wzbudził zaniepokojenie na Zachodzie nie tylko ze względów gospodarczych. Kraj ten był dotąd ważnym sojusznikiem UE, USA i NATO w walce przeciwko dżihadystom. Wojskowi, którzy obalili prezydenta Nigru nie kryją się ze swoimi prorosyjskimi sympatiami. Wielu ekspertów uważa, że to właśnie Kreml stoi na za tym zamachem.

W ocenie Charge d'affaires RP w Algierii Jana Linkowskiego zamach stanu w Nigrze uderza w architekturę bezpieczeństwa w całej północnej i zachodniej Afryce i stwarza zagrożenie dla Europy w postaci nowej fali migracji oraz zwiększonego ryzyka ataków terrorystycznych.

KOMISJA DO SPRAW ZBADANIA ROSYJSKICH WPLYWÓW ZACZNIE DZIAŁAĆ W SIERPNIU?

Tak deklarację złożył wiceprezes PiS Antoni Macierewicz. Przypomnijmy, że wśród prezydent Andrzej Duda podpisał nowelizację ustawy o komisji do zbadania wpływów Rosji na bezpieczeństwo wewnętrzne Polski w latach 2007-2022, która powstała z jego inicjatywy.

— Z punktu widzenia interesu Polski im szybciej ta komisja powstanie, tym lepiej. Przede wszystkim komisja musi składać się z zespołu kompetentnego, z ludzi, którzy po pierwsze mają wiedzę, ale również są wiarygodni — podkreślił Antoni Macierewicz.

Politycy opozycji uważają, że Komisja ma charakter wyborczy, a nie ma nic wspólnego z polskim porządkiem prawnym, służy tylko temu, aby „dorwać” Donalda Tuska. Podtrzymują też deklaracje, że ich ugrupowania nie zgłoszą przedstawicieli tej komisji.

MŁODZI SPOTKALI SIĘ Z PAPIEŻEM

W czwartek papież Franciszek spotkał się w Lizbonie z uczestnikami 37. Światowych Dni Młodzieży. Stolica Portugalii zamieniła się w miejsce, gdzie przecinają się wszędzie szlaki grup pielgrzymkowych.

Polskich pielgrzymów jest około 30 tysięcy. — To niesamowite, że my dwudziestolatkowie spotykamy się z 86-letnim papieżem, o którym mówimy, że ma naprawdę niezły „power”, że potrafi przyciągnąć młodzież. To jest niesamowity kontrast; on na wózku, a jednak silny, pełen energii — powiedziała PAP Katarzyna z Krakowa.

Polscy pielgrzymi przyznali, że bardzo są zadowoleni z wydarzeń przygotowanych dla nich przez polskich organizatorów. Środową mszę dla Polaków nazwali „wzruszającą”. — Mieliśmy niesamowite pocucie jedności — dodali. Jak zaznaczyli, podczas rozmów i spotkań z rówieśnikami z innych krajów przypominają im, że pomysłodawcą Światowych Dni Młodzieży był św. Jan Paweł II.

Polscy pielgrzymi przyznali, że bardzo są zadowoleni z wydarzeń przygotowanych dla nich przez polskich organizatorów. Środową mszę dla Polaków nazwali „wzruszającą”. — Mieliśmy niesamowite pocucie jedności — dodali. Jak zaznaczyli, podczas rozmów i spotkań z rówieśnikami z innych krajów przypominają im, że pomysłodawcą Światowych Dni Młodzieży był św. Jan Paweł II.

ZBOŻE I WDZIĘCZNOŚĆ

Po raz pierwszy od początku rosyjskiego ataku na Ukrainę zaiskrzyło w stosunkach polsko-ukraińskich. Iskrawa była wypowiedź prezydenckiego ministra Marcina Przydacz. — To, co jest najważniejsze, to obrona interesów polskiego rolnika (...) Ukraina otrzymała bardzo dużo wsparcia od Polski, warto by było, żeby zaczęła doceniać jaką rolę przez ostatnie miesiące, lata dla Ukrainy pełniła Polska — powiedział minister na antenie TVP Info odnosząc się do ewentualnego przedłużenia zakazu importu czterech produktów rolnych z Ukrainy. To spotkało się z komentarzem ukraińskiego MSZ, a do ukraińskiego resortu spraw zagranicznych został zaproszony na rozmowę ambasador RP w Ukrainie Z kolei do polskiego MSZ został zaproszony ambasador Ukrainy w Polsce Wasyl Zwarycz.

Głos zabrał także prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski. — Niezwykle doceniamy historyczne wsparcie Polski... Nie pozwolimy żadnym politycznym momentom zepsuć stosunków między ukraińskim i polskim narodem — stwierdził. I dodał: — Niezwykle doceniamy historyczne wsparcie Polski, która wraz z nami stała się prawdziwą tarczą Europy.

Sytuację ostatecznie załagodzą, choć problem zimportem ukraińskiego zboża na pewno będzie wpływał na relacje polsko-ukraińskie.

foto: PAP, PAP/EPA

REKLAMA

komunikat

WÓJT GMINY DYWITY

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm) informuję, że w dniach **od 03.08.2023 r. do 24.08.2023 r.** został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej położonej w obrębie Myki. Wykaz znajduje się na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Dywitach przy ulicy Olsztyńskiej 32 oraz na stronach internetowych gminy Dywity: www.bip.ugdywity.pl, www.gminadywity.pl.

907230tr-a -P

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzadz@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk
Artur Dryhynicz

wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

— W Giżycku w ramach pikniku „Lata z Radiem” odbyło się, z pani udziałem, wydarzenie plenerowe „Program Pierwsze Mieszkanie”. Stoisko informacyjno-promocyjne Ministerstwa Rozwoju i Technologii odwiedziło wiele osób. O co najczęściej pytano?

— Przede wszystkim bardzo dziękuję za te wszystkie rozmowy w Giżycku o Programie Pierwsze Mieszkanie, który przypominę, że składa się z dwóch instrumentów: Bezpiecznego Kredytu 2% i Konta Mieszkaniowego. Zdecydowanie najwięcej pytań dotyczyło Bezpiecznego Kredytu 2%. Cieszę się, że mogłam osobiście wyjaśnić wszystkim zainteresowanym, jakie korzyści płyną z tego rozwiązania. Na naszym ministerialnym stoisku nie tylko udzielaliśmy porad. Jak na czas wakacji przystało, był też kącik zabaw - z warsztatami z długopisem 3D, kolorowaniami. Zdecydowanie naszym najmłodszym gościom najbardziej spodobały się duże, kartonowe domki do malowania. Muszę zdradzić, że również sięgnęłam po farby, by pomóc ekipie dzieciaków w ozdobieniu różnymi wzorami takiego domku z krainy marzeń.

— Skoro o marzeniach mowa, to właśnie posiadanie pierwszego własnego mieszkania lub domu jest marzeniem wielu ludzi. Czy sposobem na jego realizację może być Bezpieczny Kredyt 2%?

— Tak, i to w stu procentach. Bezpieczny Kredyt 2% to produkt na miarę naszych czasów. To kolejna dotrzymana obietnica Prawa i Sprawiedliwości. Nasz rząd, który mam zaszczyt reprezentować, robi wszystko, by na bieżąco dawać wsparcie tam, gdzie takowa pomoc jest potrzebna. Bardzo często w rozmowach z mieszkańcami Warmii i Mazur słyszę, że pierwsze mieszkanie, bądź dom, to właśnie jest marzenie wielu. Ten program otwiera drogę do realizacji takich marzeń. Jest bardzo korzystny i to na wielu płaszczyznach. Bezpieczny Kredyt 2% to gwarancja bezpieczeństwa gospodarstw domowych jednoosobowych, jak również wieloosobowych. Przede wszystkim stawiamy na bezpieczeństwo wszystkich beneficjentów tego kredytu. Państwo bierze na siebie współodpowiedzialność za spłatę tego kredytu wraz

W Giżycku na stoisku Ministerstwa Rozwoju i Technologii „Program Pierwsze Mieszkanie” był też kącik zabaw dla dzieci. Wiceminister Olga Semeniuk-Patkowska pomagała najmłodszym w ozdabianiu domków z krainy marzeń.

MIESZKAŃCY WARMII I MAZUR ZASŁUGUJĄ NA WŁASNE „M”

ROZMAWIAMY Z WICEMINISTER ROZWOJU
I TECHNOLOGII OLGĄ SEMENIUK-PATKOWSKĄ

— BEZPIECZNY KREDYT 2% TO PRODUKT NA MIARĘ NASZYCH CZASÓW. TO KOLEJNA DOTRZYMANA OBIETNICA PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI. NASZ RZĄD, KTÓRY MAM ZASZCZYT REPREZENTOWAĆ, ROBI WSZYSTKO, BY NA BIEŻĄCO DAWAĆ WSPARCIE TAM, GDZIE TAKA POMOC JEST POTRZEBNA — PODKRĘŚLA WICEMINISTER ROZWOJU I TECHNOLOGII OLGĄ SEMENIUK-PATKOWSKA I ZACHĘCA DO SKORZYSTANIA Z TEGO ROZWIĄZANIA.

z beneficjentem kredytobiorcą na okres 10 lat. Co niezmiennie istotne, przy malejących ratach kredytu z roku na rok.

— Czy po upływie ponad miesiąca, od momentu ogłoszenia Bezpiecznego Kredytu 2%, nadal jest tak wielkie zainteresowanie tym rozwiązaniem, jak w dniu startu programu?

— Panie redaktorze, to zainteresowanie wciąż rośnie. To jasny dowód na to, że to rozwiązanie to przysło-

wiowy strzał w „dziesiątkę”. Obecnie już 9 banków oferuje Bezpieczny Kredyt 2%. Według stanu na dzień 20 lipca złożono 11 495 wniosków o udzielenie Bezpiecznego Kredytu 2% i zawarto już 223 umowy kredytowe. Oczywiście na tym nie koniec. W najbliższym czasie ten Program sukcesywnie będą uruchamiały kolejne banki. Wstępnie szacujemy, że w tym roku będzie mogło z tego rozwiązania skorzystać około 60-70 tysięcy

gospodarstw domowych. W kolejnych, oczywiście ta skala będzie się zwiększała.

— Jak rozumiem, to również doskonała oferta dla mieszkańców Warmii i Mazur?

— Podpisuję się pod tym stwierdzeniem obiema rękami. Analizując sytuację w skali kraju, to Olsztyn, ale też inne regiony w województwie warmińsko-mazurskim, to są rejon, do których ten Program będzie najbardziej docierał. I to mnie cieszy, bo, jak już wspominałam, na tym tere-

nie jest wielkie zapotrzebowanie na takie rozwiązanie. Dlatego, korzystając z okazji zapraszam serdecznie, by tutaj - w województwie warmińsko-mazurskim korzystać z tego bezpiecznego programu. Bardzo się cieszę, że to ważne rozwiązanie stało się faktem. Bo mieszkańcy Warmii i Mazur zasługują na własne „M”.

— Jakie kryteria trzeba spełnić, by otrzymać Bezpieczny Kredyt 2%?

— Z Bezpiecznego Kredytu 2% skorzystać może każdy do 45 roku życia, bez względu na to, czy posiada dziecko czy nie. Czy jest to jednoosobowe gospodarstwo domowe, czy nie. Wiek 45 lat to jest ten próg maksymalny, ale w przypadku gospodarstwa domowego, gdzie mamy małżeństwo, to tylko jedna osoba musi spełnić to kryterium. Inajważniejsza kwestia - ponieważ jest to terapia celowana, której zadaniem jest zniwelowanie barier i problemów związanych z polityką mieszkaniową, beneficjent-kredytobiorca nie może być właścicielem ani współwłaścicielem żadnego mieszkania czy domu. Uważamy, że takie kryterium jest sprawiedliwe społecznie. Wiele organizacji pozarządowych opowiada „ciekawostki”, że w dzisiejszych czasach ludzie nie chcą mieć mieszkania na własność, że wolą mieszkanie wynajmować. Nic bardziej mylnego. My nie chcemy wspierać polityki krótkoterminowego najmu mieszkania. Wychodzimy z założenia, że własne mieszkanie to dobro, do którego każdy znaś powinien mieć dostęp. Dlatego staramy się te wszystkie bariery niwelować.

— Jaką kwotę kredytu możemy uzyskać?

— Maksymalna wysokość kredytu, który może uzyskać jedna osoba wynosi 500 tys. zł. W przypadku małżeństwa lub rodziców z dzieckiem to 600 tys. zł. Maksymalny wkład własny nie może wynieść więcej niż 200 tys. zł. Ten limit jest bardzo istotny, bo chodzi nam o to, by ten kredyt był dostosowany do potrzeb mieszkańców, a nie do deweloperów.

Co istotne kredyt można otrzymać na mieszkania zarówno z rynku pierwotnego, jak i wtórnego. Nie obowiązuje limit cen za 1 m² mieszkania.

— Jaka będzie wysokość dopłat?

— Dopłata do rat kredytu mieszkaniowego to różnica

między stałą stopą ustaloną w oparciu o średnie oprocentowanie kredytów o stałej stopie w bankach kredytujących a oprocentowaniem kredytu zgodnie ze stopą 2%. Dopłata będzie przysługiwała przez 10 lat. Średnie oprocentowanie kredytów ustalane będzie kwartalnie przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie danych od banków uczestniczących w programie.

— Pani minister, Prawo i Sprawiedliwość wcześniej przedstawiało programy dotyczące polityki mieszkaniowej, niestety okazało się, że niekoniecznie one wypaliły. Jaka jest gwarancja, że ten Program będzie sukcesem?

— W ramach Programu Bezpieczny Kredyt 2% współpracujemy przede wszystkim z bankami i beneficjentami kredytu i ta prawidłowa kooperacja istnieje. Natomiast Program „Mieszkanie+” napotkał na poważne przeszkody, niezależne od nas. My zakładaliśmy dobrą wolę po stronie wszystkich samorządów, bez względu na to, czy są z naszej opcji politycznej czy z opozycyjnej. Niestety, tej dobrej woli po stronie samorządów w dużych miastach, gdzie władzami są przedstawiciele Platformy Obywatelskiej zabrakło. Mało tego, doszło tam do mocnych prób blokowania naszych różnych rodzajów dobrych i skutecznych koncepcji dotyczących polityki mieszkaniowej. Dziś jesteśmy już bogatsi o tamto złe doświadczenie i wiemy, jak skutecznie omijać pułapki opozycji. Do tego mamy dobrą współpracę chociażby z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, który oprócz tego, że posiada program, który pozwala wkład własny uhonorować i zabezpieczyć, to zajmuje się również polityką mieszkań komunalnych, socjalnych, rewitalizacją tych mieszkań. Nasze programy mają na celu jedno - zapewnienie w kraju szerszej dostępności do mieszkań. Rząd Zjednoczonej Prawicy przede wszystkim ma bardzo ważny cel - wspieranie osób borykających się z różnego rodzaju problemami i barierami, a polityka zakupowa mieszkań jest jednym z tych problemów. Uważam, że Bezpieczny Kredyt 2% skutecznie usunie te bariery.

I jeszcze raz zachęcam mieszkańców Warmii i Mazur, by jak najszybciej sięgnęli po tak bardzo korzystną i bezpieczną ofertę.

TRZEBA POŻEGNAĆ SIĘ ZE ŚLEDZIEM?

— MORZA NIE ZABIJEMY, NAWET TAK MAŁEGO JAK BAŁTYCKIE. JEDNAK NIEKONIECZNIE BĘDĄ W NIM ŻYŁY TE GATUNKI, KTÓRE UWAŻAMY ZA POTRZEBNE. Z PUNKTU WIDZENIA CZŁOWIEKA SINICE NIE SĄ WARTOŚCIOWYM ZAMIENNIKIEM DORSZY CZY ŚLEDZI — ZAUWAŻA PROF. DR HAB. JACEK PISKOZUB, OCEANOLOG Z INSTYTUTU OCEANOLOGII PAN W SOPOCIE.

ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

— Wielu z nas spędza wakacje nad Bałtykiem. Jak morze na to reaguje?

— Bezpośredni wpływ turystów na morze jest niewielki. Gorzej już z samą plażą, która wbrew pozorom nie jest pozbawioną życia pustynią. Badania naukowców z Instytutu Oceanologii PAN w Sopocie pokazały, jak liczba gatunków bezkręgowców na plaży zmniejsza się w pobliżu wyjść na plażę, gdzie opala się zwykle najwięcej plażowiczów.

— Czego nie doceniamy będąc nad morzem?

— Myślę, że najbardziej nie doceniamy, że morze — szczególnie takie jak Mo-

rze Bałtyckie, ale dotyczy to też większych akwenów — nie jest niewyobrażalnie wielkim zbiornikiem, którego człowiek nie jest w stanie zmienić. Bo zmieniamy morze, zanieczyszczając je plastikiem, dodając do niego związki azotu i fosforu (tak zwane biogeny) zwiększające, często nadmiernie, rozwój alg i bakterii (słynne zakwity sinic) oraz przeławiając gatunki ryb, które jemy. Nie należy też zapomnieć, że globalne ocieplenie, za które odpowiadamy, także zmienia morze, utrudniając ułatwiając rozwój niektórych gatunków, a utrudniając innym, i to często tym, na których nam najbardziej zależy. Na Bałtyku dzieje się to już ze śledziem, który do tarła potrzebuje zimą

tak zimnej wody, jakiej w zachodniej części tego morza już się nie spotyka nawet zimą.

— Jak bardzo jesteśmy niebezpieczni dla morza?

— Dla niektórych gatunków śmiertelnie. Już doprowadziliśmy do wymarcia wielu, globalnie lub przynajmniej regionalnie. Słynny jest przykład dorsza w rejonie Nowej Funlandii. Przełowiliśmy jego na pozór nieskończone zasoby na tym akwenie tak skutecznie, że teraz nawet zakaz połowu nie pomaga. Zastąpiły go inne gatunki. Bo prawda jest taka, że morza nie zabijemy, nawet tak małego jak Bałtyckie. Jednak niekoniecznie będą w nim żyły te gatunki, które uważamy za potrzebne. Z punktu widzenia człowieka, sinice nie są wartościowym zamiennikiem dorszy czy śledzi, ale środowisko zdominowane przez sinice jest jak najbardziej możliwe.

— Możemy kiedyś tęsknić za dorszem czy śledziem?

— Globalne ocieplenie zapewni nam brak śledzia w Bałtyku, a bez radykalnej poprawy ilości azotu i fosforu zrzucanego do Bałtyku (mamy tu poprawę, ale niestety zbyt powolną), będą problemy z dorszem. Możliwe, że będziemy musieli pożegnać się z połowami obu tych ryb na Bałtyku.

— Co jeszcze niszczy morze?

— Jak już wspomniałem morze, jakie znamy i lubimy, niszczy jego nadmierne użyźnianie za pomocą naszych ścieków oraz wody spływającej z pól wraz z nawozami sztucznymi (tzw. zjawisko eutrofizacji). W połączeniu z coraz wyższymi temperaturami sprawia to idealne warunki do olbrzymich zakwitów fitoplanktonu, w tym sinic. Na Bałtyku to z kolei powoduje brak tlenu w głębszych częściach morza. A tam żerują młode dorsze. Co oznacza dla nich brak tlenu, nie muszę tłumaczyć. Co gorsza niedawno odkryto, że w strefach beztlenowych związki fosforu wymywane są z osadów z powrotem do wody morskiej. A to stwarza idealne warunki dla zakwitów sinic. To swoista „diabelska pętla”, tak to sprzężenie zwrotne nazwano w jednym z artykułów naukowych.

Pół śledzi na Zalewie Wiślanym

— A co je ratuje?

— Przed zmianami, jakie przynosi człowiek, możemy ratować je tylko my sami, zmniejszając zanieczyszczenia morza i doprowadzając do jak najszybszej dekarbonizacji gospodarek aby nie zwiększać dalej stężenia CO₂ w atmosferze. Niestety nawet dekarbonizacja powoduje pewne straty w morzu. Budowanie farm wiatrowych na płycznach morskich na pewno nie jest obojętne dla ekosystemu, a elektrownie jądrowe budowane nad morzem, zanieczyszczają je ciepłem odpadowym, bo niestety taniej jest je odprowadzać do morza niż budować chłodnie kominowe. Nawet podczas dekarbonizacji traktujemy morze jak śmietnik.

— W polskiej strefie Bałtyku może leżeć nawet 800 zatopionych statków, z których kilkanaście może być niebezpiecznych dla środowiska. Może z nich wyciekać paliwo oraz broń chemiczna. Jak to wpływa na biologię Bałtyku?

— Lokalnie może to być szkodliwe, chociaż z drugiej strony wraki są znakomitym siedliskiem dla ryb, chroniąc je nie tylko przed drapieżnikami, ale

— Morze, jakie znamy i lubimy, niszczy jego nadmierne użyźnianie za pomocą naszych ścieków oraz wody spływającej z pól wraz z nawozami sztucznymi — mówi prof. dr hab. Jacek Piskozub

przede wszystkim przed rybakami. Były już udane eksperymenty z tworzeniem „sztucznych raf” poprzez celowe zatapianie statków (najczęściej starych okrętów wojennych), oczywiście po uprzednim usunięciu z nich paliwa i innych szkodliwych dla środowiska substancji.

— A jaki będzie Bałtyk na przykład za sto lat?

— Będzie oczywiście cieplejszy. Czy będzie mniej zanieczyszczony, zależy od nas. Jednak prawdopodobnie będzie w nim więcej zakwitów sinic, a mniej ryb jadalnych. Ale Bałtyk nie

jest najbardziej zanieczyszczonym morzem. Jest jednak jednym z wrażliwszych na zanieczyszczenia. Do morza o tak małym zasoleniu, iż bardziej przypomina jezioro niż ocean, ale jednak jeziorem nie jest, przystosowało się wiele gatunków ryb czy bezkręgowców, ale niestety mniej niż w innych morzach. Nie pomaga tu fakt, że Bałtyk jest młodym morzem, 20 tysięcy lat temu w całości był pokryty lądolodem. Ewolucja nie miała za dużo czasu na adaptację do warunków odmiennych niż w wodach śródlądowych. Dlatego usunięcie nawet pojedynczego gatunku może być na Bałtyku szkodliwe dla całego łańcucha troficznego.

— Rozmawiamy o morzu, ale jestem z Olsztyna, które ma mnóstwo jezior. Cała Warmia i Mazury to bogactwo jezior. Czy jeziora też, podobnie jak Bałtyk, mają się coraz gorzej?

— Jeziora też mają problemy z eutrofizacją spowodowaną nadmiernym nawożeniem i zwiększającą się temperaturą. Wiele z nich nawet większe niż Morze Bałtyckie. Na pewno można znaleźć wiele analogii między problemami tych środowisk, badanych przez odpowiednio oceanografów i limnologów. Nie przypadkiem jedno z najważniejszych czasopism naukowych w dziedzinie badań morza nazywa się Limnology and Oceanography. W praktyce przejawia się to tym, że w badaniach jezior stosuje się oceanograficzne metody i instrumenty pomiarowe, natomiast najlepszymi specjalistami od wielu gatunków żyjących w morzu są biolodzy badający jeziora, gdzie występują te same organizmy.

— Czy jesteśmy w stanie „odwołać katastrofę”?

— Do końca nie. Samo nasze istnienie wpływa na ekosystem. Jednak powinniśmy starać się minimalizować skutki naszej działalności przemysłowej i rolniczej. Najważniejsze jest jak najszybsze zakończenie globalnego ocieplenia poprzez dojście do neutralności węglowej i stanowcze zmniejszenie zanieczyszczania mórz biogenami czy plastikiem.

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 19 sierpnia 2023 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawnia tylko kupon z papierowego wydania gazety.

19523otbr-m-P

PIELGRZYMAMI NA PÓŁMETKU

Pielgrzymi z Warmii, Mazur i Powiśla zbliżają się do półmetka trasy na Jasną Górę. W weekend dołączą do nich pątnicy, którzy na trasę pieszej wędrówki dotrą indywidualnie albo w zorganizowanych grupach autokarami.

— Cały czas czekamy na intencje, które można zgłaszać na nasz adres: intencje@pielgrzymkawarmińska.pl. W każdej modlimy się, odmawiając różaniec — przypomina ks. Paweł Szumowski, dyrektor warmińskich pielgrzymek pieszych. — Prosimy też o modlitwę za pątników, aby trud drogi przyniósł obfite owoce — dodaje.

Pątnicy z Elku i Elbląga, którzy mają do pokonania dłuższą trasę niż pielgrzymi z Warmii w drodze są już ponad tydzień. Na jasną Górę dotrą 11 sierpnia.

— Posileni Eucharystią w Sanktuarium Matki Boskiej Skępskiej i współdzieloną czarną, gorzką kawą ruszamy w dalszą drogę. Dzisiaj czeka nas wymagająca trasa. Naszym celem jest Włocławek — wczwartek rano relacjonowali uczestnicy XXXI Elbląskiej Pielgrzymki Pieszej.

Przejście przez włocławską tamę jest zawsze szczególnym momentem. I tym razem niezwykle widok był dla pielgrzymów także wezwaniem do rozważania nad darami Ducha Świętego, który pozwala człowiekowi czynić dobro. Czwartek był o tyle wymagający, że pielgrzymi musieli przejść tego dnia blisko 40 kilometrów.

Uczestnicy XXXI Elckiej Pielgrzymki Pieszej w mediach społecznościowych dzielą się zdjęciami, na których widać, jak do-

foto: archiwum prywatne

bre humory im dopisują. Dzisiaj pątnicy z Mazur, prowadzeni przez biskupa Jerzego Mazura na Jasną Górę muszą pokonać trasę z Kazunia do Kampinosu. Będzie to jeden z lepszych, bo liczących zaledwie 24,5 kilometra odcinków. W sobotę czeka ich trasa do Jesionka, a w niedzielę do

odległego o 39 kilometrów dalej Głuchowa.

— Dziś pierwszy czwartek miesiąca, więc w Eucharystii ks. Jędrzej zaakcentował, żebyśmy z każdej Mszy świętej wyciągali coś nowego, aby odkrywać Pana Boga w każdym spotkaniu z Nim. Umocnieni tymi słowami wyruszyliśmy na

dzień pielgrzymowania. Po uczcie duchowej była też okazja na ucztę dla ciała, którą przygotowali mieszkańcy Bud Bolewskich i parafii Lekowo. Serdecznie dziękujemy, bo było pysznie i obficie. Idziemy dalej aż do Malużyna — tak swoją wczorajsza trasę podsumowali

pątnicy z XL Warmińskiej Pielgrzymki Pieszej.

W czwartek pątnicy z Warmii szli ze Stupsk do Malużyna. W piątek czeka ich trasa do Naruszewa. W sobotę do Młodzieszyna przez Czerwińsk nad Wisłą. Tu ważnym momentem będzie msza prymicyjna odprawiona przez dwóch świeżo wyświęconych kapłanów, którzy uczestniczą w pielgrzymce. W niedzielę trasa pielgrzymki będzie prowadziła do Belchowa, przez teren kopalni odkrywkowej.

— Wielkim przeżyciem była dla nas uroczystość w środę, kiedy mogliśmy wspólnie adorować i Najświętszy Sakrament i relikwie świętych Faustyny oraz dzieci fatimskich Hiacyncy i Franciszka — mówi ze wzruszeniem ks. Paweł Szumowski.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

REKLAMA

Musimy dbać o wodę. Ruszają dotacje na przydomowe systemy zbierania deszczówki

Anna Moskwa,
minister klimatu i środowiska

Program „Moja Woda” ma pomóc w łagodzeniu skutków suszy i przeciwdziałaniu podtopieniom budynków w Polsce. Właściciele domów jednorodzinnych otrzymują dotacje na budowę przydomowych instalacji zatrzymujących deszczówkę. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) właśnie rozpoczął trzecią edycję programu. Za pośrednictwem funduszy wojewódzkich można otrzymać do 6 tys. zł dotacji na utworzenie na swoich nieruchomościach systemów zatrzymywania wód opadowych.

Program „Moja Woda” pomaga chronić polskie zasoby wody poprzez zwiększanie retencji przy budynkach jednorodzinnych oraz gospodarstwach i wykorzystywanie zgromadzonej w ten sposób wody opadowej i roztopowej. Drogą do osiągnięcia tego celu jest udzielanie osobom fizycznym (gospodarstwu domowemu) dofinansowania na budowę przydomowych systemów „małej retencji” na terenie prywatnej posesji.

— Musimy dbać o zasoby wody. Podstawowym założeniem programu „Moja Woda” jest zatrzymanie jak największej wody opadowej do ponownego użycia w przydomowym ogródku. Dodatkowo program ten ma cel edukacyjny. Każdy z nas może przyczynić się do zwiększenia poziomu retencji wody i tym samym przeciwdziałać skutkom suszy. To jedno z kluczowych wyzwań ekologicznych, które

zapisaliśmy w rządowych strategiach i planach — podkreśla minister klimatu i środowiska Anna Moskwa. NFOŚiGW realizuje program „Moja Woda” we współpracy z funduszami wojewódzkimi. Właścicielom lub współwłaścicielom nieruchomości z domem jednorodzinny przekazuje dofinansowanie na instalacje, które pozwalają zatrzymywać deszczówkę w obrębie nieruchomości. Dzięki temu wody opadowe lub roztopowe z posesji nie są odprowadzane poza jej teren (np. do kanalizacji sanitarnej lub deszczowej albo do rowów odwadniających czy na sąsiadujące tereny, ulice i place), lecz służą do nawadniania, podlewania roślin w ogrodach oraz do innych celów bytowych i gospodarczych.

W ramach programu „Moja Woda”, do którego 3 sierpnia ruszył nabór, można będzie uzyskać dotację w wysokości 6 tys. zł, która obejmuje do 80 proc. kosztów

kwalifikowanych przedsięwzięcia służącego przydomowej retencji. Pieniądze z NFOŚiGW należy przeznaczyć na zakup komponentów, które są trwałą częścią systemu nawadniania czy innego wykorzystywania wód opadowych oraz na koszty adaptacji elementów już istniejących.

W zakres inwestycji wchodzi zakup, montaż, budowa i uruchomienie instalacji do zbierania wód opadowych, gromadzenia deszczówki w zbiornikach i tzw. „oczkach wodnych”, retencjonowania w gruncie i na dachach oraz wykorzystywania zebranej wody z pomocą pomp, przewodów, filtrów, zraszaczy i innych urządzeń. Ogłoszona w 2020 r. pierwsza edycja programu „Moja Woda” cieszyła się ogromną popularnością wśród Polaków. Podobnie było w 2021 r. Pierwszy budżet programu opiewał na 100 mln zł, a na drugą edycję programu MKiŚ skierowało już ponad 136 mln zł.

— Ogromne zainteresowanie, z którym spotkały się dwa poprzednie nabory w programie „Moja Woda” było dla nas jednoznacznym sygnałem, że ten projekt należy kontynuować — zaznacza wiceprezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sławomir Mazurek. — Uruchamiając trzecią edycję „Mojej Wody”, reagujemy na społeczne zapotrzebowanie, a zarazem konsekwentnie realizujemy strategiczny cel, jakim jest minimalizowanie skutków suszy w Polsce i racjonalne wykorzystywanie skarbu natury, za który śmiało możemy uważać wodę — dodaje wiceprezes NFOŚiGW. Rząd przeznaczył ze środków krajowych na dwie

dotychczasowe edycje programu 236 mln zł. Zrealizowane już inwestycje pozwalają na zgromadzenie i zagospodarowanie na terenie prywatnych nieruchomości około 2,5 mln m³ wód opadowych (i roztopowych) rocznie. Trzeci nabór sprawi, że wartość ta orientacyjnie może wzrosnąć o kolejne 1,2 mln m³ deszczówki, która zostanie wykorzystana przez właścicieli domów jednorodzinnych do wspomagania walki z suszą i lokalnymi podtopieniami. Celem rządowego programu jest zbudowanie 67,6 tys. przydomowych instalacji retencyjnych i zagospodarowanie wody opadowej i roztopowej w ilości 3,38 mln m³ rocznie.

Poznaj liderów akcji Pokaż Talent! Finał coraz bliżej

Głosowanie na utalentowanych twórców i artystów jest już na półmetku. Niebawem poznamy zwycięzców z województw i regionów, a następnie laureatów, którzy zaprezentują się podczas wielkiego finału w Teatrze Capitol w Warszawie.

Dzisiaj prezentujemy uczestników akcji, którzy dotychczas zdobyli najwięcej głosów.

W kategorii Talent Fotograficzny głosowanie prowadzone jest osobno w miastach i powiatach. Już wkrótce finał pierwszego etapu plebiscytu wyłoni laureatów, których zdjęcia trafią na strony pięknego albumu oraz tych, którzy awansują do ogólnopolskich eliminacji akcji.

Dużym zainteresowaniem w naszego plebiscytu cieszy się kategoria Talent Plastyczny

i Rękodzieło, w której wielu niezwykle utalentowanych twórców prezentuje swoje dzieła.

- Warto dokładnie obejrzyć galerię prac przesłanych przez uczestników naszej akcji - mówi Bogusław Kaczmarek, pomysłodawca plebiscytu. - Można w niej znaleźć mnóstwo przykładów wielkiej kreatywności. To także potwierdzenie, że ten rodzaj działalno-

ści artystycznej zyskuje ostatnio na popularności.

Już za dwa tygodnie poznamy laureatów w tej kategorii w naszym województwie, którzy awansują do ogólnopolskich eliminacji. W tym samym czasie zakończy się pierwszy, regionalny etap głosowania na wokalistów.

- Pierwszy etap głosowania w tej kategorii jest prowadzony w regionach złożonych

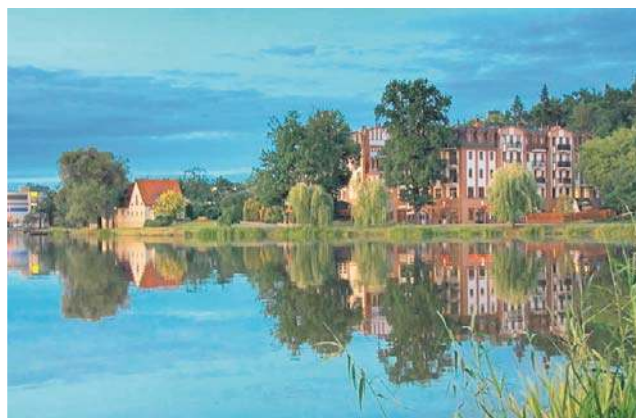
z kilku województw - dodaje Bogusław Kaczmarek. - Warto sprawdzić aktualne rankingi i wspierać reprezentantów naszego województwa w walce o awans do kolejnego etapu.

Trwa także głosowanie w ogólnopolskich kategoriach akcji, które zakończy się 12 września. Wśród kandydatów do tytułów Talent Muzyczny Roku, Talent Taneczny Roku,

Talent Akrobatyczny i Ruchowy Roku, Talent Aktorski i Recytatorski Roku, Zespół Muzyczny Roku oraz w kategorii Małe Talenty także biorą udział reprezentanci naszego województwa.

- Im bliżej finału, tym więcej emocji - podsumowuje Bogusław Kaczmarek. - Warto regularnie zaglądać na naszą stronę i wspierać w głosowaniu swoich faworytów.

TALENT FOTOGRAFICZNY

Spośród liderów rankingów fotografów z miast i powiatów naszego województwa, najwięcej głosów ma obecnie autorka tego zdjęcia Krzysztof Jarantewicz z Iławy

TALENT PLASTYCZNY

Marzena Bielińska z Biskupca zajmuje się rękodziełem, tworzy nietypowe upominki, lalki, aniołki czy ramki. Jest liderką w kategorii Talent Plastyczny i Rękodzieło

TALENT WOKALNY

Wśród wokalistów z naszego województwa najwięcej głosów zdobyła dotychczas Wioleta Kościńska z Braniewa która w regionalnym rankingu zajmuje czwarte miejsce

Ogólnopolskie kategorie plebiscytu

MAŁE TALENTY

Spośród najmłodszych talentów na pierwszym miejscu znalazła się Laura Klein z Bydgoszczy

TALENT AKROBATYCZNY I RUCHOWY

Wśród talentów akrobatycznych najwięcej głosów ma Helena Mruczyk z Gorzowa Wielkopolskiego

TALENT AKTORSKI I RECYTATORSKI

Liderką w talencie aktorskim i recytatorskim jest Nikola Niedziela z Kozienic

TALENT MUZYCZNY - SOLIŚCI

Na pierwszym miejscu wśród utalentowanych muzycznie solistów jest Maciej Danielak z Bydgoszczy

TALENT TANECZNY - SOLIŚCI I PARY

Najwięcej głosów spośród talentów tanecznych zdobyła jak dotąd Oliwia Siola z Czubowic

TALENT WOKALNO-MUZYCZNY

Zespół SNU z Gdańska zajmuje pierwsze miejsce w kategorii zespołów wokalnych

Sprawdź, jak w kategoriach ogólnopolskich radzą sobie reprezentanci naszego województwa. Zobacz aktualne wyniki na www.gazetaolsztynska.pl/talent

CO JEST GRANE?

A JEDNAK! - CHCIAŁOBY SIĘ POWIEDZIEĆ. KRZYSZTOF JAN S., POLSKI MUZYK JAZZOWY, KOMPOZYTOR, WYCHOWAWCA KILKU POKOLEŃ DZIECI I MŁODZIEŻY W ZAKRESIE EDUKACJI MUZYCZNEJ, TWÓRCA DZIECIĘCEGO ZESPOŁU MUZYCZNEGO „TĘCZA”, FUNDATOR FUNDACJI WSPIERAJĄCEJ DZIECI UZDOLNIONE MUZYCZNIE ORAZ POMYSŁODAWCA MUZYCZNYCH PROGRAMÓW TELEWIZYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY „TĘCZOWY MUSIC BOX” W TVP1 I „CO JEST GRANE?”, ZASIĄDZIE NA ŁAWIE OSKARŻONYCH. DETERMINACJA DZIENNIKARZA ŚLEDZCEGO MARIUSZA ZIELKE, ABY MUZYKA POSTAWIĆ PRZED SĄDEM ZA POTENCJALNE PRZESTĘPSTWA POLEGAJĄCE NA WYKORZYSTYWANIU DZIECI, PRZYNIOSŁA REZULTAT PO EMISJI JEGO REPORTAŻU „BAGNO”.

Kim jest Krzysztof S.?

Urodzony w 1936 r. Krzysztof S. to pianista i kompozytor jazzowy. Znały od lat 50. XX w. jako założyciel zespołu Modern Combo. Stworzył Grupę Organową Krzysztofa Sadowskiego, z którą wykonał wiele nagrań dla Polskiego Radia oraz rejestracji płytowych. Współpracował z TVP – realizował programy telewizyjne popularizujące muzykę klasyczną w formie recitale. Jest kompozytorem muzyki filmowej oraz piosenek dla wielu gwiazd polskiej estrady. W 2005 r. był członkiem Honorowego Komitetu Poparcia Lecha Kaczyńskiego w wyborach prezydenckich, a w 2007 r. członkiem Komitetu Honorowego Poparcia Prawa i Sprawiedliwości. Biografia, ta oficjalna, jest więc imponująca. Czy jednak ten życiorys jest prawdziwy?

Pogromca mitów

Kariera znanego jazzmana być może nadal rozwijałaby się bez zakłóceń, mimo podeszłego już wieku muzyka, gdyby nie dziennikarz śledczy Mariusz Zielke, który w połowie 2019 oskarżył słynnego jazzmana o „molestowanie, gwałty i zamykanie w piwnicy małych dziewczynek”, bo tak miała ponoć wyglądać praca przy realizacji programów muzycznych dla dzieci. Dziennikarz ogłosił wówczas, że w ciągu ponad 40 lat S. wykorzystał kilkadziesiąt, a może nawet znacznie więcej, małoletnich ofiar.

- Ofiary twierdzą, że przypadki pedofilii miały miejsce przy realizacji programów „Tęczowy Music Box” (był emitowany w TVP) i „Co jest grane?” (emisja w Polsce) oraz przy organizacji wielu koncertów i występów zespołu muzycznego „Tęcza”. Dziewczynki miały być też gwałcone w siedzibie fundacji finansującej działania zespołu i wspierającej dzieci uzdolnione muzycznie, w domu znanego artysty, w samochodzie sprawcy oraz w siedzibie jednego z najważniejszych polskich stowarzyszeń muzycznych – twierdzi dziennikarz.

Przez przypadek

Mariusz Zielke, który pracował jako dziennikarz śledczy, a także pisał książki, twierdzi, że na trop haniebnego procederu trafił przez przypadek. Otóż zgłosiła się do niego kobieta z prośbą o pomoc w napisaniu książki. W trakcie przygotowywania publikacji wypłynął wątek jej molestowania w dzieciństwie przez znanego muzyka. Kobieta nie chciała jednak zdradzić kim był jej oprawca. Zielke po latach dociekań, ustalił kim był ten człowiek. Pierwsze przypadki molestowania seksualnego i próby molestowania przez powszechnie szanowanego muzyka, miały mieć miejsce już w latach 70-tych. Dziennikarz poznał nawet kobietę, z rodziny S., którą jazzman próbował wykorzystywać na początku lat

70-tych, przez co ich więzy rodzinne zostały zerwane. Notabene, jeśli tak było, to nasuwa się pytanie o wiedzę najbliższej rodziny, czyli żony i córki na ten właśnie temat.

W sierpniu 2019 r. w mediach pojawiły się informacje o wykorzystywaniu seksualnym małoletnich dziewczynek oraz chłopców. Jedna z nich twierdziła, „że do molestowania i współżycia doszło, gdy miała 12 lat, a jej prześladowca 61 lat”. Inna opowiadała, że kompozytor zabierał ją „do kina na filmy dla dorosłych” i tam ją molestował.

S. oczywiście wypierał się zarzucanych mu czynów, a przy pomocy wynajętej prawniczki, próbował zdyskredytować dziennikarza. W oświadczeniu prawniczka napisała, że „wchodzenie w publiczną polemikę z p. Zielke przez mojego klienta bądź mnie, byłoby nieuzasadnionym legitymizowaniem jego działań i przypisaniem mu powagi, na którą nie zasługuje”. Wobec Marusza Zielke zastosowano taktykę ośmieszenia go. W październiku 2019 r. warszawski Sąd Okręgowy zakazał Mariuszowi Zielke publikowania informacji o zarzutach pedofilii, jakie stawiał muzykowi, zaś w grudniu 2019 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zdjął z dziennikarza zabezpieczenie polegające na zakazie pisania tekstów na temat S. Postępowanie przeciwko Krzysztofowi S. ponownie ruszyło w lipcu 2020 r. i został on oskarżony przez sześć kobiet o molestowanie i gwałty. W listopadzie 2022 r. Prokuratura Okręgowa w Warszawie umorzyła śledztwo z powodu przedawnienia.

Jednak po reportażu „Bagno” Rzecznik Prokuratury Okręgowej w Warszawie prok. Szymon Banna poinformował, że 14 lipca 2023 r. prokuratura skierowała przeciwko Krzysztofowi S. akt oskarżenia. S. został oskarżony o czyn z art. 200 par. 1 Kodeksu karnego, czyli seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15. roku życia.

Co ujawnia „Bagno”?

Reportaż „Bagno” Mariusza Zielke opublikował na swo-

Krzysztof S. to m.in. pomysłodawca programu muzycznego „Tęczowy Music Box”

im koncie w serwisie YouTube w piątek 30 czerwca br. Przedstawił w nim sprawę rzekomej pedofilii Krzysztofa S. W materiale pojawił się jednak jeszcze jeden ciekawy, z aksjologicznego i etycznego punktu widzenia, wątek. Otóż autor „Bagna” zarzucił w nim przedstawicielom różnych mediów, m.in. TVN, Onetowi, tygodnikowi „Newsweek Polska”, OKO.press, „Krytyce Politycznej” i „Gazecie Wyborczej”, że „pozwoliły zatuszować największą w historii Polski aferę pedofilską”. Faktycznie z nagranych rozmów wynika, że reprezentanci mediów głównego nurtu nie interesują się poważnie wątkiem pedofilii, w kontekście jednego z ważnych polskich muzyków. Ba..., niektórzy z nich twierdzą nawet, że nigdy wcześniej nie słyszeli o sprawie z 2019 r., nie kojarzą jej i nie wiedzą o kim mowa. Z rozmów dziennikarza ze swoimi interlokutorami, z którymi starał się skontaktować, można odnieść wrażenie, że chodzi o rzecz banalną, społecznie nieistotną, a Zielke po prostu zawraca im głowę jako „no name”. Niewątpliwie, gdyby Zielke zadzwonił z informacją, że kolejny znany duchowny Kościoła rzymsko-katolickiego dopuścił się pedofilii, to redaktorzy prześcigaliby się w ujawnianiu tych enuncjacji. Pierwszymi byłiby zapewne bracia Sekielscy. Tymczasem doniesienia o znanym muzyku nie wzbudziły w nich oczekiwanego zainteresowania. I o ile w przypadkach pedofilii duchownych panowie Sekielscy chętnie i empatycznie interesowali się ofiarami, ich losami, rozmawiali z nimi, tak w przypadku aktów opisanych przez Zielke pozostali raczej indyferentni. A zatem, czy chodziło rzeczywiście o odkrycie prawdy o pedo-

filach, działających w końcu w różnych środowiskach, czy może o dezawuowanie Kościoła i duchownych katolickich?

W Telewizji Republika w wywiadzie z Mariuszem Zielke w programie „Dzień z Republiką” dziennikarz postawił nawet tezę, że „Te osoby tak naprawdę wykorzystwały ofiary po to, żeby zaatakować swojego przeciwnika politycznego, czyli Kościół katolicki”. Portal wPolityce skwitował to krótko: „Zielke ich przyłapał. Węglarczyka, Pacewicza czy Sekielskiego nie zainteresowała sprawa pedofilii niezwiązanej z Kościołem”. Na tym samym portalu czytamy: „W materiale Zielke upublicznia jak najpotężniejsi dziennikarze w Polsce odmawiają zajęcia się sprawą. Tomasz Sekielski – tak wielce zainteresowany pedofilią w Kościele – Piotr Pacewicz (oko.press), Bartosz Węglarczyk (onet.pl), Jarosław Kurski („Gazeta Wyborcza”), Roman Imielski („Gazeta Wyborcza”), Michał Samul („Fakty TVN”) czy Andrzej Skworz (magazyn „Press”). Zielke wykazał, że o pedofilii – a trwała ona już nie lata, ale całe dekady – wiedziało otoczenie artystycznej muzyka, które nawet na ten temat opowiadało sobie sprosne dowcipy”.

Wiedzieli i dziennikarze, przynajmniej od 2019 r., gdy ta sprawa wypłynęła właśnie za sprawą Mariusza Zielke. A jednak milczeli, niechętnie odnosząc się do tematu pedofilii niezwiązanej z Kościołem katolickim. Część mediów tłumaczyła potem, że w przeszłości przecież publikowała jakieś materiały na temat byłego prezesa Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego.

Metafora tytułowego „Bagna” ma zatem dwa wy-

miary. To nie tylko kwestia zarzucanych Krzysztofowi S. czynów, ale także brak obiektywizmu, rzetelności i chęci poszukiwania prawdy przez tak zwane niezależne media. Warto wspomnieć, że Zielke atakując media nie broni przy tym afer pedofilskich w Kościele. Wprost przeciwnie. W jednym z wywiadów powiedział: „Tutaj nie chodzi o pomoc tym osobom, tylko chodzi o to, żeby akurat w tamtym przypadku zniszczyć Kościół katolicki. Ja nie jestem obrońcą Kościoła uważam, że trzeba każde przestępstwo ścigać, i w tym Kościele również, trzeba zmieniać ten Kościół. W ogóle ja jestem osobą spoza Kościoła, więc nie mam żadnego celu, żeby bronić tamtej sprawy, natomiast nie może być tak, że skupiamy się na jednym wątku bardzo ważnego problemu i zostawiamy inne same sobie, i nie wolno dzielić ofiary na lepsze i gorsze. Niech bracia Sekielscy powiedzą bohaterce mojego reportażu, że ona jest gorsza od bohaterów innych, tak jej powiedzieli w zasadzie, bo odmówili jej pomocy”. Notabene odsyłając ją do adwokata, który ją oszukał.

Bagno 2

Mariusz Zielke nie zamierza spocząć w odkrywaniu prawdy. W przygotowaniu jest kolejny materiał, w którym dziennikarz chce pokazać spektrum tego zjawiska we wszystkich środowiskach, ujawniając ten odrażający proceder także w działaniach pewnego miliardera, artysty muzyka, reżysera filmowego, aktora, trenera narciarskiego, osób z szeroko pojętego establishmentu. Ciekawe, jak w tych przypadkach zachowają się media...?

ZDZISŁAWA KOBYLINSKA

MARIUSZ ZIELKE: MAMY DO CZYNNIENIA Z NAJWIĘKSZĄ W HISTORII AFERĄ PEDOFILSKĄ W POLSCE

LUBIĘ ROBIĆ TEMATY WAŻNE, ISTOTNE, PRZY KTÓRYCH MOŻEMY COŚ ZMIEŃCIĆ, OSIĄGNAĆ JAKIŚ EFEKT DLA SPOŁECZEŃSTWA, BOHATERÓW. TO MI SPRAWIA PRZYJEMNOŚĆ - MÓWI MARIUSZ ZIELKE, AUTOR REPORTAŻU „BAGNO”.

— Jak pan skomentuje doniesienia, że muzykiem Krzysztofem S. zajmie się jednak prokuratura, badając zarzucane mu czyny pedofilskie?

— To bardzo dobrze, że sąd będzie mógł ocenić całość materiału dowodowego w tej sprawie i wydać, mam nadzieję, sprawiedliwy wyrok. Krzysztof S. unikał odpowiedzialności za swoje czyny przez 50 lat, to było systemowe tuszowanie jego czynów, okrutnej pedofilii, krzywdzenia dzieci, a może nawet setek dzieci. Mamy do czynienia z największą w historii aferą pedofilską w Polsce i jest to niebawem, że tak wielkim skandalem zajmuje się na poważnie tylko jeden niezależny dziennikarz, a pozostałym mediom wystarczy o tym wzmianka i wzruszenie rąk.

— Szukając chętnych dziennikarzy lub sprzymierzeńców do zajęcia się tym mrocznym tematem, którzy jednak nie chcieli podjąć żadnej współpracy, kim pan się najbardziej rozczarował, kto zaskoczył?

— Zdecydowanie braćmi Sekielskimi. To byli moi koledzy, których uważałem za porządną ludzi. Niestety ich interesowała tylko pedofilia w kościele, nie chcieli mi pomóc w nagłośnieniu sprawy Krzysztofa S. oraz Agnieszki, mam też informacje, że odmawiali innym osobom. Mają prawo wybierać sobie tematy, ale jeśli zbili taki kapitał społeczny na nagłośnieniu spraw wykorzystywania seksualnego dzieci przez księży, to powinni pomagać też innym osobom,

foto: YouTube/Mariusz Zielke/Wpoltv

— Lubię robić tematy ważne, istotne, przy których możemy coś zmienić, osiągnąć jakiś efekt dla społeczeństwa, bohaterów — mówi Mariusz Zielke

a nie dzielić ofiary na lepsze i gorsze. W mojej ocenie tak nie powinno się robić. Dużym rozczarowaniem jest też dla mnie adwokat Artur Nowak, który został wypromowany przez braci Sekielskich, a potem inne media na autorytet, a niestety krzywdzi ofiary pedofilii, łamie etykę, tajemnice zawodowe, a sprawę Krzysztofa S. wręcz zatuszował,

bo zamiast profesjonalnie zająć się swoimi klientkami, ofiarami tego sprawcy, potraktował te osoby jako temat na książkę i nie chciał, żeby ta afera przeszkodziła w promowaniu go przy tematyce pedofilii. Postawa innych mediów nie jest dla mnie zaskoczeniem, bo media w Polsce dziś są skorumpowane, zakłamane, przesiąknięte patologiami

i dbają tylko o klikalność oraz o to, by przekaz był zgodny z ich sympatiami politycznymi. To już nie są uczciwe media.

— Czy w trakcie przygotowywania reportażu „Bagno” były kierowane pod pana adresem jakieś poważne ostrzeżenia, sugestie, groźby, aby pan tym tematem się nie zajmował?

— Próbowano mi przeszkadzać robić ten mate-

riał, nakłaniano do rezygnacji z prac, do zakłamania tematu i do ukrycia prawdy, ale takich poważnych groźb na razie nie było, choć w 2 części pokażemy kilka niebezpiecznych historii.

— Podejmuje pan w swoich publikacjach i książkach trudne, niebezpieczne tematy, choć swego czasu był pan dziennikarzem ekonomicznym. Nie było lepiej lub łatwiej pisać o tematach neutralnych, zdobywać nagrody, mieć stabilizację i święty spokój, niż szarpać się ze środowiskami i ich ciemnymi postępkami, z którymi mało kto chce mieć kontakt? Skąd u pana te predylekcje do interesowania się wątkami wręcz niebezpiecznymi z punktu widzenia życia i dobrostanu pana i pana rodziny?

— Ja lubię robić tematy ważne, istotne, przy których możemy coś zmienić, osiągnąć jakiś efekt dla społeczeństwa, bohaterów. To mi sprawia przyjemność. Nie myślę o zagrożeniach czy czymś podobnym. Robię swoje, tak jak umiem najlepiej.

ZDZIŚŁAWA KOBYLIŃSKA

WILCZY SZANIEC: TURYSŤCI CHĘTNIE TU ZAGLĄDAJĄ

Położona pod Kętrzyńem kwatera, z której Hitler przez ponad 800 dni dowodził niemiecką armią, jest jednym z najpopularniejszych miejsc odwiedzanych przez turystów na Mazurach. W ostatnich latach „Wilczy Szaniec” przeszedł ogromną zmianę, zwiedzający m.in. mogą wejść do dwóch schronów. Kwatera Hitlera w Gierłożu pod Kętrzyńem od 2017 roku jest zarządzana przez Lasy Państwowe, które sądnie wywalczyły zwrot tego miejsca od dzierżawcy. Od tamtej pory w dawnej kwaterze Hitlera dokonano bardzo wielu zmian i udogodnień dla turystów, które sprawiły, że osoby, które przed laty odwiedzały kwaterę w Gierłożu ze zdumieniem

przyznają, że „zrobiło się z tego całkiem inne miejsce”. Leśnicy m.in. ułożyli chodniki na terenie kwatery tak, że nie trzeba grzęznąć w deszczowe dni w błocie, dokonali przecinki drzew tak, że bunkry i baraki stały się dużo lepiej widoczne, przy każdym obiekcie zamontowano tablice informacyjne ze zdjęciami przedstawiającymi wnętrza w czasie ich użytkowania. Cała trasa turystyczna po kwaterze jest doskonale oznaczona, a największą gratką dla odwiedzających stanowi możliwość wejścia do dwóch schronów: Goeringa oraz schronu łączności. W kwaterze stale pełnią dyżury miejscowi przewodnicy. Można też wypożyczyć audio przewodniki. Latem na terenie kwatery

foto: Olsztyńskie Lasy Państwowe

sprzedawana jest za 6 zł gazeta „Kurier Wilczego Szańca”, w której znajdują się podstawowe informacje dotyczące m.in. tego, skąd się wzięła nazwa tego miejsca (od partyjnego pseudonimu Hitlera) oraz dlaczego zbudowano ją właśnie w tym miejscu (przyczyną było wiele, ale najważniejsza

wiązała się z realizacją Planu Barbarossa). W ostatnich latach w „Wilczym Szańcu” wiernie zrekonstruowano wnętrze baraku, w którym w lipcu 1944 roku doszło do nieudanego zamachu na Hitlera. Odtworzono w nim naradę, w czasie której pułkownik Claus von Stauffenberg postawił pod

stół teczkę z ładunkiem wybuchowym. W tym roku do tej prezentacji wstawiono silikonowe figury Hitlera i Stauffenberga - niektórym zwiedzającym się to bardzo podoba, inni są oburzeni, że „można sobie zrobić zdjęcie z Hitlerem”. Leśnicy ustawiając obie figury podkreślali, że mają one na celu wyłącznie przedstawienie sytuacji, uświadomienie zwiedzającym, jak dokonano zamachu. W tym samym baraku odtwarzana jest kronika filmowa nakręcona kilka godzin po zamachu przez dziennikarzy, którzy dokumentowali wizytę Mussoliniego. Widać na niej, że ranny w prawą rękę Hitler wita się z Duce podając mu lewą rękę. Na filmie pokazywane są także porwane w strzepy spod

nie, które Hitler miał na sobie w czasie zamachu. Leśnicy odtworzyli także połamaną stół po wybuchu ładunku podłożonego przez Stauffenberga. W jednym z baraków leśnicy urządzili prezentację poświęconą Powstaniu Warszawskiemu, bo to właśnie w Gierłożu Hitler wydał rozkaz zrównania Warszawy z ziemią. W „Wilczym Szańcu” Hitler w czasie II wojny światowej (z przerwami), spędził ponad 800 dni, od 24 czerwca 1941 roku do 20 listopada 1944 roku. Kwatera została wysadzona przez Niemców 24 stycznia 1945 roku. Teraz trwa budowa ścieżki rowerowej z Kętrzyńa do Gierłoża. Więcej napiszemy o tym w poniedziałkowej Gazecie.

(PAP) JWO/ APIECH/

Zwiększa się dostęp do kolei w całej Polsce dzięki funduszom unijnym i programom rządowym

Polacy z roku na rok zyskują coraz lepszy dostęp do kolei. Po latach znów podróżujemy pociągiem np. z Ostrołki do Chorzela, z Wieliszewa do Zegrza, ze Świdnicy do Jedliny-Zdroju czy z Padwi i Mielca do Dębicy. Kolej wraca także do małych miejscowości, m.in. dzięki budowie nowych przystanków. Poprawa dostępności komunikacyjnej to jeden z efektów inwestycji realizowanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z wykorzystaniem środków unijnych i realizacji programów rządowych.

Poprawa dostępu do kolei powoduje, że coraz chętniej korzystamy z tego najbardziej ekologicznego środka transportu. Według danych Urzędu Transportu Kolejowego w 2022 roku pociągami podróżowało 342,2 mln osób. To o 97,2 mln więcej niż rok wcześniej i najwięcej w tym stuleciu. Liczba pasażerów kolei z roku na rok się zwiększa m.in. dzięki inwestycjom realizowanym przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. To dzięki sukcesywnej budowie nowych i odbudowie linii kolejowych, po latach wracają pociągi na nieczynne trasy, tym samym dostęp do kolei pasażerskiej zyskują miejscowości, które nawet od kilkudziesięciu lat były jej pozbawione. Większą dostępność zapewniają także nowe przystanki

Andrzej Bittel
sekretarz stanu
w Ministerstwie
Infrastruktury

Rządowe programy – Kolej+ oraz Program Przystankowy są jednym z filarów naszej walki z wykluczeniem komunikacyjnym. W ramach inwestycji budujemy i odbudowujemy linie i przystanki kolejowe, by kolej mogła docierać do jak największej liczby miejscowości. Mieszkańcy w całej Polsce zyskują dostęp do wygodnego i ekologicznego transportu kolejowego.

i zmodernizowane istniejące. By ułatwić podróżowanie wszystkim pasażerom montowane są windy i pochylnie.

Dla osób niewidomych i niedowidzących dostępne są informacje w alfabecie Braille'a.

Dzięki miliardowym inwestycjom zwiększyła się dostępność komunikacyjna w województwie warmińsko-mazurskim.

Kolej stała się wygodnym środkiem transportu, również dzięki nowym przystankom, takim jak Olsztyn Dątki i Olsztyn Śródmieście na trasie w kierunku Działdowa, Olsztyn Redykajny, Olsztyn Likusy oraz Olsztyn Jezioro Ukiel na trasie z Olsztyna Głównego do Olsztyna Gutkowa. W ramach rewitalizacji linii Szczytno – Ełk powstał nowy przystanek Pisz Wschodni.

Do podróży pociągami zachęcają także zmodernizowane stacje i przystanki na liniach Olsztyn – Działdowo, Szczytno – Pisz – Ełk oraz Olsztyn – Iława. Przebudowano perony w ponad 40 lokalizacjach, co zapewniło wygodny dostęp do kolei dla podróżnych o ograniczonych możliwościach poruszania się. Zapewniono pochylnie, prowadnice i ścieżki dotykowe. Tak jest m. in. w Olsztynku, Nidzicy, Pieszku, Morągu czy w Starych Jabłonkach.

Wszystkie obiekty są lepiej dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Z rosnącej z roku na rok liczby udogodnień korzystają tysiące podróżnych w dużych miastach i w mniejszych miejscowościach.

Uzupełnieniem wielkiej modernizacji kolei są programy rządowe – „Program budowy i modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025” (tzw. Program Przystankowy) oraz „Program Uzupełniania

Olsztyn Jezioro Ukiel – jeden z nowych przystanków wybudowanych w stolicy Warmii i Mazur

Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej Kolej Plus do 2029 r.”, których celem jest zwiększanie dostępności kolei i walka z wykluczeniem komunikacyjnym.

Program Przystankowy dla lepszej komunikacji kolejowej

W województwie warmińsko-mazurskim rządowy Program Przystankowy obejmuje 6 lokalizacji. Podróżni korzystają z nowych przystanków w Nikielkowie i Kolnie na trasie z Olsztyna do Korsza oraz w Wietrzychowie na linii z Olsztyna do Działdowa. Z przebudowanych, wyższych peronów łatwiej wsiąść do pociągów w Pasteku i Łankiejmach. Wydłużenie trzech peronów w Działdowie dało nowe możliwości podróży na trasie z Warszawy do Trójmiasta – na stacji mogą zatrzymywać się dłuższe pociągi.

W „Rządowym programie budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025” uwzględniono 314 lokalizacji w całej Polsce. Na liście podstawowej jest 207 lokalizacji, a na liście rezerwowej 107. Program przyczyni się do ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego i umożliwi pasażerom dostęp do kolejowej komunikacji wojewódzkiej i międzywojewódzkiej. Na ten

Ireneusz Merchel,
prezes Zarządu
PKP Polskich
Linii Kolejowych S.A.

Podróżni coraz częściej wybierają kolej w codziennych i okazjonalnych podróżach, ze względu na oszczędność czasu i wygodę. Dlatego też w ramach prowadzonych inwestycji, realizowanych zarówno z wykorzystaniem środków unijnych jak i realizacji programów rządowych, poprawiamy dostępność komunikacyjną oraz stwarzamy warunki do rozwoju ekologicznego

cel przeznaczono 1 mld zł. Środki zostaną wykorzystane m.in. na wybudowanie lub zmodernizowanie przystanków kolejowych, a także sfinansowanie zadań związanych z dostępnością miejsc parkingowych dla podróżnych.

Nikielkowo – nowy przystanek kolejowy na trasie z Olsztyna do Korsza, wybudowany z rządowego Programu Przystankowego

Nowy przystanek Pisz Wschodni zapewnia mieszkańcom lepszy dostęp do transportu kolejowego

W Stanach Zjednoczonych w przyszłym roku odbędą się wybory prezydenckie. Joe Biden zapowiedział, że będzie walczył o reelekcję. Faworytem republikańskich

TRUMP I KŁOPOTY

prawym jest Donald Trump. Były prezydent cieszy się poparciem ponad połowy republikańskich wyborców, co stanowi na tym etapie przynajmniej przewagę nad konkurentami. Nie znaczy to, że Trump może spać spokojnie. Przeciwnie. Jest jedynym byłym prezydentem USA wobec, którego postawiono zarzuty. Zaczęło się od z pozoru błażej sprawy finansowania milczenia aktorki porno Stormy Daniels z funduszy wyborczych. Następnie pojawiło się oskarżenie w sprawie trzymania

w prywatnej posiadłości tajnych dokumentów. Jak ujawniono tajne dokumenty były trzymane w kartonach ułożonych nawet w łazience, do której powszechny dostęp mieli goście rezydencji. Trump odmawiał wydania dokumentacji, chociaż – jak ujawniono – chwalił się jej posiadaniem. Trzecia sprawa jest najpoważniejsza. Dotyczy bezpośrednio szturmu na Kapitol z 6 stycznia 2021 roku i próby odwrócenia wyniku wyborów prezydenckich. Tutaj zagrożenie karą wynosi 20 lat więzienia. Żarty się skończyły.

Trumpa może uspokajać fakt, że republikańscy wyborcy zarzuty w większości ignorują, przechodząc nad nimi do porządku dziennego. Gorzej – z punktu widzenia 45. Prezydenta – sytuacja wygląda z wyborcami wahającymi się. Ci zazwyczaj uznają zarzuty za sprawy poważne i istotne. A to oni mogą decydować o wyniku wyborów. Obecnie sondaż dla „New York Timesa” pokazuje remis po 43 proc. poparcia. Oznacza to, że walka o Białą Dom będzie zacięta. Rozstrzygnięcie wyborów w prezydenckich w USA jest

ważne z punktu widzenia bezpieczeństwa Polski. Administracja prezydenta Bidena wspiera walczącą Ukrainę w stopniu umożliwiającym jej prowadzenie walki. W przypadku partii Republikańskiej popularność zyskują poglądy mówiące, że żywotne interesy USA nie są ułożone w Ukrainie a wojna pochłania bardzo istotne zasoby. W mediach sprzyjających Republikanom kolportowana jest też teoria spiskowa, że Biden popiera Ukraińców bowiem jego syn, Hunter Biden, był przed wojną

zatrudniony w ukraińskim koncernie energetycznym Burisma. Niestety wygląda to na przygotowanie gruntu pod wycofanie się Amerykanów z zaangażowanie we wsparcie walczącej Ukrainy po wygranej Trumpa. Oczywiście amerykańskie społeczeństwo wybierze 47. Prezydenta według własnego uznania. Ale nie możemy udawać, że obie opcje są tak samo korzystne dla bezpieczeństwa Polski i Europy.

MARCIN KULASEK,
POSEŁ NOWEJ LEWICY

KIJÓW: ZA ROK WYBORY-KAMPANIA MIMO WOJNY...

U naszego wschodniego sąsiada, mimo wojny, swoją normalizacja. Nie tylko życia, bo ludzie przywykli do alarmów bombowych, ataków rakietowych i dronów oraz do śmierci. Normalizacja w sensie powrotu do... walki politycznej. To, co do tej pory starano się chować ze względu na rosyjską agresję i konieczność pokazywania sobie samym oraz przyjaciółom Ukrainy

na świecie jedności, teraz ustępuje zwykłej, normalnej w demokracji, walce politycznej. Zresztą trwała ona cały czas, tyle że była bardziej utajniona, bo przecież Zełenski wymuszał dymisję pani Rzecznik Praw Dziecka, czy zastępcy Prokuratora Generalnego widząc w nich potencjalnych konkurentów, a także potrafił zablokować wyjazd za granicę i to na posiedzenie organizacji

międzynarodowej swojemu poprzednikowi, eksprezydentowi Petro Poroszenko. A z drugiej strony sam Zełenski był rzeczywiście ostro atakowany choćby przez mera Dnipro (dawny Dniepropietrowsk). Tymczasem w ostatnich dziesięciu dniach walka polityczna na Ukrainie zaostrzyła się. Może i nie powinno to dziwić w kontekście przyszłorocznych wyborów

prezydenckich i parlamentarnych (do jednoizbowego parlamentu czyli Werchownej Rady). Obecnie Petro Poroszenko wręcz frontalnie atakuje swojego następcę. Może jest jednak tak, że nasi wschodni sąsiedzi za wszelką cenę, zaciskając zęby, starali się pokazać jedność przed szczytem NATO w Wilnie. Szczyt się jednak odbył, jego rezultaty dla Ukrainy są mocno umiar-

kowane – i teraz uznano, że otwartej dyskusji, w tym krytyki władzy nie da się już powstrzymać. Zatem nad Dnieprem – normalizacja czyli powrót do walki politycznej. I to mimo spadających bomb i rakiet. W sumie dobrze. Przecież w Izraelu wybory odbywają się, często zresztą także przedterminowe, mimo ataków terrorystycznych i poczucia zagrożenia nimi.

RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ
PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

PROMOCJA

GAZETA OLSZTYŃSKA

ZRÓB PREZENT BLISKIM! ZAPRENUMERUJ DLA NICH E-WYDANIE GAZETY OLSZTYŃSKIEJ

4 - 10 sierpnia 2023

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11, 3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Poniedziałek

20:00

TV PULS

Odrzut
Film akcji, Kanada, 2011.

Ryan Varrett (Steve Austin) to były oficer policyjny. Jego życie legło w gruzach, gdy została brutalnie zamordowana cała jego rodzina. Ryan ma teraz cel - postanowił dopaść sprawców, aby sprawiedliwość została wymierzona. Sprawy komplikują się, gdy Rayan zabija jednego ze sprawców. Bratem tej ofiary jest bowiem bezwzględny morderca Drake (Danny Trejo). Drake nie może darować tego Ryanowi - będzie się mścił.

Piątek

20:00

TVN

Gladiator
Film przygodowy, Wielka Brytania, USA, 2000.

Umierający cesarz Marek Aureliusz (Richard Harris), powierza swemu zwycięskiemu generałowi Maximusowi (Russell Crowe) ostatnie zadanie. Ma on nie dopuścić, aby syn cesarza, Kommodus (Joaquin Phoenix), przejął władzę. Kommodus uprzedza wszelkie próby pozbawienia go tronu. Zabija ojca i obwołuje się cesarzem. Następnie usiłuje zmusić generała Maximusa do złożenia sobie przysięgi wierności. Gdy ten odmawia, cesarz wydaje na niego i jego rodzinę wyrok śmierci. Maximus ucieka, lecz jego żona i syn zostają zamordowani.

Sobota

00:05

TV PULS

Kod 211
Film akcji, USA, 2018.

Miasteczko Chesterford położone w Massachusetts to z pozoru spokojne miejsce. Mieszka w nim funkcjonariusz Mike Chandler (Nicolas Cage), który niedawno stracił ukochaną żonę. Jej śmierć była ogromnym ciosem dla Mike'a, który od tej pory ma ogromny problem z wyrażaniem swoich emocji. Na dodatek sprawy nie ułatwia mu jego niezwykle trudna relacja z córką. W miasteczku żyje również nastolatek Kenny Ralston - zwyczajny, niczym nie wyróżniający się uczeń szkoły średniej. Niespodziewanie pewnego dnia ich historie łączą się. Los stawia ich na drodze napadu na bank,

Niedziela

22:55

TV PULS

Igrzyska śmierci: W pierścieniu ognia
Film akcji, USA, 2013

Minął rok po bezprecedensowym wygraniu 74. Igrzysk Śmierci przez Katniss Everdeen (Jennifer Lawrence) i Peety Mellarka (Josh Hutcherson). Zgodnie z tradycją zwycięzcy muszą wybrać się na tournée po wszystkich dystryktach. Podróż po kraju uświadamia bohaterom, że ich czyn wzbudził falę zamieszek i niepokojów wśród mieszkańców. Prezydent Snow jest zaniepokojony powstającą atmosferą w kraju i antyrządowymi ruchami. Co więcej odkrywa, że miłość na arenie była tylko częścią strategii, a w rzeczywistości relacja między Katniss a Peetą uległa sporemu ochłodzeniu.

Wtorek

21:35

TVN

Barry Seal, król przemytu
Film sensacyjny, USA, Japonia, Kolumbia, 2017.

Film opowiada prawdziwą historię. W tym sensacyjnym dramacie Tom Cruise wcielił się w postać Barry'ego Seala, człowieka, która swoją biografią mógłby obdzielić kilka osób. W wieku piętnastu lat był pilotem, jednym z najzdolniejszych, najlepszych pilotów Ameryki, miał na koncie również udział w wojnie w Wietnamie. Pracował na usługach kolumbijskiego kartelu narkotykowego Medellín oraz dla... CIA. Za głowę Seala słynny baron narkotykowy Pablo Escobar wyznaczył nagrodę w wysokości pół miliona dolarów. Za przywiezienie go do Kolumbii żywego - milion dolarów.

Środa

20:00

TV PULS

Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1.
Film akcji, USA, Kanada, Francja, 2014.

Katniss Everdeen (Jennifer Lawrence) trafia do Dystryktu 13 po tym, jak raz na zawsze położyła kres Głodowym Igrzyskom. Wbrew kłamiwej propagandzie rebelianci przetrwali zemstę Kapitolu. Pod przewodnictwem Prezydent Coin (Julianne Moore) przygotowują się do rozprawy z dyktatorską władzą. Katniss, mimo początkowych wahań, zgadza się wziąć udział w walce. Czy odnajdzie się w roli przywódczyni? Czy stanie się Kosogłosem, symbolem nadziei i oporu przeciw tyranii Prezydenta Snowa?

Czwartek

21:10

TVP 2

Przyrzeczenie
Dramat, USA, Hiszpania, 2016.

Michael przybywa do Konstantynopola, by zrealizować swoje wielkie plany o studiach medycznych. Gdy poznaje Anę, od pierwszej chwili wie, że to kobieta jego życia. Za plecami narzeczonego Any, słynnego amerykańskiego fotoreportera Chrisa, wybucha namiętny romans. W tym czasie Imperium zaczyna drzeć w posadach, a na ulicach Konstantynopola robi się niespokojnie. Siły tureckich nacjonalistów, korzystając z narastającego chaosu, rozpoczynają prześladowania ludności ormiańskiej. Michael i Ana, oboje ormiańskiego pochodzenia, z dnia na dzień stają w obliczu śmiertelnego zagrożenia.

PIĄTEK • 4 sierpnia

TVP 1

05:15 Miasto z morza - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:30 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiello-
nowie - telenowela hist.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:40 Magazyn Rolniczy
13:00 Natura w Jedyńce
- Tajemnice zwierząt
- Niezwykłe zmysły
- dok., Niemcy, 2020
14:00 Krawcowa z Madrytu
- serial
15:00 Wiadomości, Pogoda

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna
- spotkajmy się - Monika
Walczak
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:20 Magiczne Podhale
z Sebastianem
Karpielem Bulecką
- magazyn
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
obycz.
18:00 Panorama

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress
17:20 Pogoda
17:25 Kolarstwo - Tour de
Pologne 2023 - Etap 7.:
Zabrze - Kraków
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:15 Program rozrywkowy
21:55 Tour de Pologne - kroniki,
felieton
22:05 07 zgłoś się - serial
23:30 Archiwista - serial
00:30 Śmierć nadejdzie jutro
- USA, Wlk. Bryt., 2002.
Dwudziesty z kolei film
z bondowskiej serii.
02:50 Złe dobre początki
- film, Polska, 1983
04:05 Serial fabularny

272 503 497 971" data-label="Complex-Block">

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Ukryta prawda - program
obyczajowy
07:00 Doradca smaku - Ciasto
herbaciane - program
kulinarny
07:10 SOS Ekipy w akcji
- program policyjny
08:00 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
08:55 Ten moment - program
obyczajowy
09:30 Sekrety życia - serial
paradokumentalny
10:30 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program
obyczajowy
13:40 Szpital - program obycz.
15:50 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport, Pogoda

19:50 Uwaga! - program interw.
20:00 Gladiator - przyg., Wlk.
Bryt., USA, 2000. ●
23:20 Uniwersalny żołnierz
- film SF, USA, 1992.
Amerykańska armia
przeprowadza
eksperyment, w ramach
którego do życia
przywróconych zostaje
kilku żołnierzów poległych
w Wietnamie.
01:35 Kuba Wojewódzki - talk-
-show
02:45 Grzesznica - serial, USA
03:45 Uwaga! - program interw.
04:05 Zamieszkać na plaży
- program edukacyjny
04:35 Recepta na stary dom
- program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione
- serial popularnonaukowy

505 503 615 971" data-label="Complex-Block">

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat
News
08:40 Malanowski i Partnerzy
- serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial
12:50 Wydarzenia - program
informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - program
obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:40 Gliniarze - serial
paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program
informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
- rozmowa dnia
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Shrek Forever - kom.,
USA, 2010
22:00 Mroczne umysły - thriller
SF, USA, 2018. Film
o nastolatkach, którzy
z górnictwem na zawsze.
Rozpoczyna walkę
z przeciwnościami losu
03:45 Etgar Keret. To się
zdarzyło naprawdę - dok.,
Izrael, Niemcy, 2017
05:10 Teledysk

622 503 732 971" data-label="Complex-Block">

TV Puls

06:00 Kobra
- oddział specjalny
- serial kryminalny
08:00 Lombard.
Życie pod zastaw
- paradokument fabularny
09:00 Kurierzy
- serial paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
- serial fabularny
14:00 Lombard.
Życie pod zastaw
- paradokument fabularny
16:00 Kurierzy
- serial paradokumentalny
18:00 Lombard.
Życie pod zastaw
- paradokument fabularny
20:00 Gliniarz z Beverly Hills 2
- kom., USA, 1987.
W Beverly Hills grupa
zamaskowanych bandytów
napada na salon jubilerski.
Foley rusza na pomoc.

22:00 Rocky 3 - akcja., USA,
1982. Rocky postanawia
stać się do walki. Niestety,
mistrz świata zostaje
znokautowany już
w drugiej rundzie i ponosi
druzgocącą klęskę.
00:00 Sługi wojny - akcja, Polska,
2019. Znalezione zostaje
ciało profesora Jerzego
Abramskiego. Do sprawy
zostaje przydzielony
komisarz Samborski (Piotr
Stramowski).
02:05 Menu na miarę - program
kulinarny
02:45 Dyżur - serial medyczny
- serial medyczny
04:00 Menu na miarę - program
kulinarny
04:35 Z archiwum policji
- program kryminalny

739 503 853 971" data-label="Complex-Block">

TVN 7

05:00 Szkoła - program
obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
11:00 Sprzątaczk - program
obyczajowy
11:45 Rozwód.
Walka o wszystko
- program obyczajowy
12:45 Szpital - program obycz.
13:45 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
16:55 Rozwód.
Walka o wszystko
- program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
20:00 Hotel Paradise All Stars
- program rozrywkowy

21:00 Wymarzony - obycz., Franc.,
Belgia, 2019. Alice od lat
marzy o dziecku. Małenki
Theo zaraz po narodzinach
zostaje oddany do adopcji.
Jean od lat prowadzi tym-
czasowy dom dla dzieci cze-
kających na adopcję. Losy tej
trójki splótą się w opowieść
o poszukiwaniu miłości
i własnego miejsca na Ziemi.
23:20 Everest - przyg., Islandia,
USA, Wlk. Bryt., 2015. Film
przedstawia podróż dwóch
ekip na szczyt najwyższej
góry świata. Zmierzają się
one z siłami natury
i własnymi słabościami.
01:50 Hotel Paradise All Stars
02:50 Nagi Instykt
Przetrawiania: Elita
03:50 Mój sąsiad morderca

860 503 964 971" data-label="Complex-Block">

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu 08:00
Nasz Nowy Dom - serial
obyczajowy 09:00 Pierwsza
miłość 09:50 Łowcy Skarbów.
Kto da więcej 10:50
Hardkorowy lombard 11:50
Policjantki i Policjanci - serial
12:55 Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka 15:55
Policjantki i Policjanci - serial
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da
więcej 19:00 Policjantki
i Policjanci 20:00 Gwiazdy
Kabaretu 22:05 Sprawiedliwi
- Wydział Kryminalny
00:05 American Pie - kom.,
USA, 1999. Czterech
amerykańskich licealistów za
punkt honoru oiera sobie
utrata dziewictwa jeszcze
przed ukończeniem szkoły.
02:10 SuperLudzie Extra
02:25 Disco Polo Life 03:25
Top 10 - Lista Przebojów
- prog. muzycz. 05:30
Teleszkupy TV Okazje

TV Trwam

09:45 Jestem Mamą 10:00 Świa-
towe Dni Młodzieży w Portugalii
10:45 Światowe Dni Młodzieży
w Portugalii 11:25 Mysłąg Hi-
storia 11:33 Mazurskim szla-
kiem piękna stworzenia 12:00
Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:20 Polacy w Bitwie o Anglię
13:00 Światowe Dni Młodzieży
w Portugalii 13:30 Msza święta
14:30 Drzwi do lasu 14:55 Sło-
wo życia 15:00 Modlitwa
w Godzinie Miłosierdzia Koronką
do Bożego Miłosierdzia 15:20
Mocni w Wierze 15:50 Ma się
rozumieć 16:00 Inf. dnia
16:10 Bogu się podoba 16:40
Prosto o gospodarce 17:00 Se-
kretu mnichów 17:30 Geopoli-
tyka 17:55 Kartka z kalendarza
- Powstanie Warszawskie 18:00
Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15
Światowe Dni Młodzieży w Por-
tugalii 20:00 Inf. dnia 20:20
Różaniec 20:50 Mysłąg Historia

eprasa.pl 6d056e31b4

PONIEDZIAŁEK • 7 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Klan - telenowela TVP 06:30 Leśniczówka - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - Lizbona Live - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Natura w Jedynce - Mistrzowie szybkości - dok., Niemcy, 2020 14:00 Krawcowa z Madrytu - serial	05:30 M jak miłość - serial 06:25 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki - Salezianie z Oświęcimia - magazyn kulinarny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa tamie przepisy - mag. kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial
 	
15:00 Wiadomości, Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 18:00 Ranczo - serial obycz. 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda, Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Velvet - serial obycz. 21:30 Film dokumentalny 22:30 Arena poglądów - debata 23:35 Balans bieli - magazyn 00:15 Morderstwo w Orient Expressie - fab., Wlk. Bryt., 1974 02:30 Hotelowa miłość - kom. romantyczna, USA, 2008 04:10 Wszystko, co o tobie wiemy - dok., Hiszp., 2021	18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjowa 38 - serial 19:30 Na sygnale - serial fabularyzowany 20:10 Postaw na milion - teleturniej 21:00 U Pana Boga za piecem - kom. 22:55 Stanley H. - serial krym., Niderlandy, 2019 23:55 Żywie Bielarus - dram., Polska, 2012. Historia białoruskiego opozycjonisty w realiach kraju zmagającego się z dyktaturą Łukaszenki. 01:55 Bolivar - serial kostiumowy 02:55 O mnie się nie martw - serial kom. 03:55 Rodzinka.pl - serial kom.

WTOREK • 8 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Klan - telenowela TVP 06:30 Leśniczówka - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Natura w Jedynce - Mistrzowie budownictwa - dok., Niemcy, 2020 14:00 Krawcowa z Madrytu 15:00 Wiadomości, Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Koniec nie jest końcem - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Natura bez granic - cykl dokumentalny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz. 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej
 	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Ranczo - serial obycz. 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda, Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Velvet - serial obycz. 21:30 Stulecie Winnych - serial 22:30 Osiecka - serial 23:30 Casus belli. Po co komu ta wojna? - dok. 00:40 Magazyn śledczy Anity Gargas 01:15 Przez ciasto do serca - kom., USA, 2018 02:50 Morderstwo w Orient Expressie - fab., Wlk. Bryt., 1974	18:45 Akacjowa 38 - serial 19:30 Na sygnale - serial 20:10 Postaw na milion 21:00 Galimatias czyli Kogel-Mogel II - kom., Polska, 1989. Kasia, zrażona miejskim życiem, wraca na wieś już jako żona Pawła, absolwenta SGGW, który po rocznym pobycie w Holandii zamierza krzewić nowocześnieść w swojej rodzinnej wiosce. 22:50 Stanley H. - serial krym., Niderlandy, 2019 00:05 Cena prawdy - dram., USA, 2008. Gdy Rachel Adams publikuje artykuł, w którym oskarża prezydenta o manipulację w sprawie zamachu, dokonanego rzekomo przez Wenezuelę, wybucha skandal.

TVN
05:50 Uwaga! - program interw. 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 08:55 Ten moment - program obyczajowy 09:30 Sekrety życia - serial paradokumentalny 10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Szpital - program obycz. 15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Od kołysi aż po grób - sens., USA, 2003. Mistrz złodziejskiego fachu i tajemniczy agent z Tajwanu łączy siły, aby pokonać bezwzględnego porwacza i odzyskać cenne diamenty. 23:35 Gladiator - przyg., Wlk. Bryt., USA, 2000 02:55 Grzesznica - serial, USA 03:55 Uwaga! - program interw. 04:15 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

TVN
05:50 Uwaga! - program interw. 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 Doradca smaku - program kulinarny 07:10 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 08:55 Ten moment - pr. obyczaj. 09:30 Sekrety życia - serial paradokumentalny 10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Szpital - program obycz. 15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport, Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Barry Seal, król przemytu - film, USA, Japonia, Kolumbia 2017 23:50 Kuba Wojewódzki - talk-show 00:55 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:35 Wewnętrzny wróg - serial kryminalny 02:35 Szpital - program obycz. 03:35 Uwaga! - program interw. 03:55 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:20 Kto was tak urządził - program poradnikowy

TVP Kultura
06:45 Muzyczne poranki 07:05 Informacje kulturalne 07:35 Szpital - magazyn obyczajowy 08:10 W dolinie Sanu - reportaż 08:50 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial kom., 09:50 Fredek uszczęśliwia świat - kom., Polska, 1936 11:30 Na kredyt - obycz. 12:15 W słońcu i w deszczu - serial 13:20 Informacje kulturalne 13:40 Gry i zabawy dziecięce 14:15 Reżyserzy - David Lynch - dok., Wlk. Bryt., 2018 15:10 Przygody Gapiszona - serial animowany 15:45 Retro kino - Hrabia Monte Christo - serial przyg., Francja, 1998 17:35 Co mówią lekarze - film 18:10 Trzeci punkt widzenia 18:45 Powrót Arabeli - serial 20:00 Kino Mistrzów - Eastern - fab., Polska, 2019 21:30 Informacje kulturalne

22:00 Panorama kina polskiego - Niewidzialne - dram., Polska, 2017 23:50 Kino nocne - Tobruk - dram. wojenny, USA, 1967. Północna Afryka, 1942 rok. Zwycięski pochód wojsk niemiecko-włoskich pod dowództwem sławnego „lisa pustyńni”, feldmarszałka Erwina Rommla, zagraża brytyjskiemu Egiptowi. 01:50 Scena muzyczna - Grzegorz Tarwid - koncert 02:55 Informacje kulturalne 03:25 Kobro, Strzemiński. Opowieść fantastyczna. - dok. fabularyzowany 04:25 Roman Opalka - czas artysty, czas sztuki - dok. 05:05 Teledyski

TVP Kultura
07:00 Zaginione - odnalezione - Obraz Franciszka Mrazka „Na przypiecku” - magazyn 07:20 Informacje kulturalne 07:50 Wydarzenie aktualne 08:05 Owszem Mazowsze 08:45 Powrót Arabeli - serial 10:05 Jadzia - kom. 11:50 Anelli - film krótkometr. 12:15 W słońcu i w deszczu - serial 13:15 Informacje kulturalne 13:40 Zakazana poezja 14:20 Don Gilliam i olbrzymy - dok., Wlk. Bryt., 2019 16:00 Falstaff - fab., Szwajcaria, Hiszp., 1965. Sir John Falstaff, bliski przyjaciel młodego Henryka V, stopniowo traci swoją pozycję, gdy jego towarzysz dochodzi do władzy w Anglii. 18:05 Mazurki nad Wisłą - Maria Bienias - rep. 18:45 Powrót Arabeli - serial

20:00 Lekkie obyczaje - Diego - dok., Wlk. Bryt., 2019. Dokument o legendarnym, argentyńskim piłkarzu Diego Maradonie. 22:20 Informacje kulturalne 22:50 Genialna przyjaciółka - serial 23:50 Eastern - fab., Polska, 2019. Dwie dziewczyny w imię honoru rodzin, dokonują krwawej wendety 01:20 Panorama kina polskiego - Niewidzialne - dramat, Polska, 2017 03:15 Informacje kulturalne 03:45 Melville, ostatni samuraj - dok., Francja, 2020 04:50 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Odrzut - akcja, Kanada, 2011. Ryan Varrett (Steve Austin) to były oficer policyjny. Jego życie legło w gruzach, gdy jego rodzina została brutalnie zamordowana. ●

22:00 Wilk wojny - akcja, Chiny, 2015. Leng Feng (Jing Wu) to wybitny chiński snajper. Podczas akcji antynarkotykowej, mężczyzna nie słucha rozkazu i na własną rękę zabija bossa narkotykowego. Zostaje wysłany do więzienia. 23:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 00:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 01:55 Taki jest świat 02:50 Menu na miarę - program kulinarny 03:10 Z archiwum policyj - program kryminalny 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policyj

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Porwanie - akcja, USA, 2011. Nathan Harper od dawna ma przecucie, że nie pasuje do swojej rodziny i żyje życiem kogoś innego. Pewnego dnia dokonuje zaskakującego odkrycia - na stronie poświęconej zaginionym osobom widzi... swoje zdjęcie.

22:05 Zaginiona - akcja, USA, 2012. Jill (Amanda Seyfried), po powrocie z nocnej zmiany, odkrywa, że jej siostra Molly (Emily Wickersham) została uprowadzona. Porywacz nie zostawia absolutnie żadnych śladów. 00:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 01:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 02:00 Dyżur - serial medyczny - serial medyczny 03:10 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policyj - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - fabularny, USA, 1996

TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:45 Rozwód. Walkao wszystko - program obyczajowy 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 17:55 Szpital - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny - kom., Polska, 2009. Czołowa polska feministka, Klaudia Rojek (Izabela Kuna), jest szefową Akademii Feministycznej „Wolna Polka”. Szkoła ma jednak problemy finansowe do rozwiązania. 22:45 Kocha, lubi, szanuje - kom., USA, 2011. W wieku czterdziestu kilku lat przeszedł na poprawny Cal Weaver wieździe idealne życie - ma dobrą pracę, ładny dom, udane dzieci i szkolną miłość za żonę. Ale kiedy dowiaduje się, że jego druga połowa... 01:05 Ted II - kom., USA, 2015 03:30 Małżeństwo pełne tajemnic 04:25 Druga strona medalu

TVN 7
05:00 Szkoła - program obycz. 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Sprzątaczk - program obyczajowy 11:45 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 SOS Ekipy w akcji - policjanci dostają wezwanie do jednego z warszawskich kasyn. 17:55 Szpital - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Johanny English - kom., Francja, Wlk. Bryt., USA, 2003. Do akcji wkracza Johanny English (Rowan Atkinson), agent Brytyjskich Służb Specjalnych. 21:55 Bękart wojny - film wojenny, USA, Niemcy, 2009. Rodzina Shosanny Dreyfus zostaje rozstrzelana przez nazistów pod wodzą sadystycznego pułkownika Landy. Dziewczynie udaje się uciec. Wyjeżdża do Paryża i zmienia tożsamość. 01:00 Dracula: Historia nieznana - przyg., USA, Japonia 2014 02:50 Małżeństwo pełne tajemnic 03:55 Mój sąsiad morderca

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - serial sens. 08:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Polijantki i Polijanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Polijantki i Polijanci - serial paradok. 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Polijantki i Polijanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Zawód ratownik 2023 - instruktaż, jak zachować się w sytuacji zagrożenia życia 21:05 Predator - SF, akcja, USA, 1987 23:30 Dobry, zły i martwy - akcja, USA, 2015 01:20 Fabryka jedzenia 02:20 Śmierć na 1000 sposobów 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport 2023 04:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy

09:15 Słowo życia 09:30 Moja Katolicka Rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Z Zaczisa na Syberię 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Krzyżu Święty, nade wszystko! Historia krzyża św. Jana Pawła II 13:30 Msza święta 14:30 Lalka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Historia 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 22:30 W pułapce wojny 23:10 Kuznia Redemptorystów

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Polijantki i Polijanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Polijantki i Polijanci - serial paradok. 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Polijantki i Polijanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Zawód ratownik 2023 21:05 Wzgórza mają oczy - horror, USA, 2006 23:30 Piramida - horror, USA, 2014 01:20 Fabryka jedzenia - serial popularno-naukowy 02:20 Śmierć na 1000 sposobów - serial dok. 02:50 Trans World Sport 2023 03:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wypaczone sumienia 13:00 Pielgrzym Miłości 13:30 Msza święta 14:30 Przedwojenny chłopak 15:00 Baron Feliks Konopka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według Świętego Jana Pawła II 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:45 Modlitwa z telef. udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec

ŚRODA • 9 sierpnia

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:25 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Życiowe wybory - Kompromis - telenowela dok.
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
13:00 Natura w Jedyńce - Siłache - dok., Niemcy, 2020
14:00 Krawcowa z Madrytu
15:00 Wiadomości, Pogoda

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress, Pogoda
17:20 Jak to melodia?
18:00 Ranczo - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Velvet - serial obycz.
21:30 Stulecie Winnych - serial
22:30 Osiecka - Odc. 10 - serial
23:25 Sojusznicy - wojenny, Wlk. Bryt., 2014. Sierpień 1944 roku. Oddział brytyjskich żołnierzy zostaje zrzucony za linie wroga we Francji.
01:10 Tajemnice rodu Valentów - serial
03:15 wojsko-polskie.pl - rep.
03:45 Czyste ręce - dok., USA, 2019

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Wędrowiec Polski - Bieszczady - rep.
11:50 Dla niesłychających - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obycz.
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial

19:30 Na sygnale - serial
20:10 Postaw na milion
21:00 Kino relaks - Oszustki - kom., USA, 2019. Czarująca Josephine Chesterfield i rubaszna Penny Rust są prawdziwymi mistrzyniami w ogólceniu z gotówki łatwowiernych adoratorów.
22:50 Podwójna tożsamość - serial
24:00 Rodzina do wynajęcia - kom., Francja, 2015. Milioner Paul-Andre jest już po czterdziestce i do tej pory nie założył rodziny. Tymczasem 40-letniej Violette grozi deportacja. Ich losy się połączą...
01:50 Bolivar - serial kostium.
02:50 Echo serca - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:10 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
08:55 Ten moment - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia - serial paradokumentalny
10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obycz.
15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport, Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Jestem legendą - film SF, USA, 2007. Bohater filmu jest ostatnim człowiekiem w Nowym Jorku, który przeżył śmiertelną epidemię zmieniającą ludzi w wampiry
23:35 Saga Zmierzch: Księżyc w nowiu - horror, USA, 2009
02:20 Kwatery Hitlera - program dokumentalny
03:25 Uwaga! - program interw.
03:45 Zamieszkać na plaży
04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Jumanji: Następny poziom - przygotowana komedia fantasy, USA, 2019
22:45 Babie wakacje - kom. sens., USA, 2017. Porzuczona przez chłopaka Amy przekonuje swą matkę, by wyjechała z nią na wycieczkę do Ekwadoru. Na miejscu zostają porwane i wywiezione do dżungli.
00:30 Zawiść - kom., USA, Australia, 2004
02:40 Nasz Nowy Dom - serial
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:15 Niedziela z... tajemniczą dziedziczą
08:05 Vistuliada
08:40 Powrót Arabeli - serial
10:05 Falstaff - fab., Szwejcaria, Hiszp., 1965. Sir John Falstaff, bliski przyjaciel Henryka V, stopniowo traci swoją pozycję, gdy jego towarzysz dochodzi do władzy w Anglii.
12:15 W słońcu i w deszczu - serial
13:25 Alfabet - dok., Niemcy, Austria, 2013
15:30 Wnusia - kom., USA, 1922
16:45 Sportowiec mimo woli - kom.
18:10 Zaginionie Skarby - „Madonna z Dziesiątkiem i papugą” - anim.
18:20 Przestrzeń pamięci - Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie - magazyn
18:45 Powrót Arabeli - serial

20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Czarna kura - dram., Nepal, Francja, USA, 2015
21:40 Informacje kulturalne
22:00 Więcej niż fikcja - Jayne Mansfield - upadek seksbomby - dok., Francja, USA, 2014
23:10 Jazz.pl - Marian Pawlik Quartet - koncert
00:50 Lekkie obyczaje - Diego - dok., Wlk. Bryt., 2019. Dokument o legendarnym, argentyńskim piłkarzu Diego Maradonie.
03:15 Kino nocne - Prawie człowiek - dok., Chiny. Film o sztucznej inteligencji i jej wpływie na życie ludzi.
04:20 Informacje kulturalne

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - Serial przedstawia losy klientów i pracowników firmy kurierskiej „Twoja Paczka”.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1 - akcja, USA, Kanada, Francja, 2014.

22:40 G.I. Jane - akcja, USA, 1997. Młoda kobieta (Demi Moore) pracuje dla amerykańskiej marynarki wojennej. Jordan O'Neil będzie musiała udowodnić, że niepodpuszczenie jej do operacji „Pustynna Burza” było błędem. Niestety, dziewczyna trafia do jednostki szkoleniowej, w której sierzant John nie zgadza się na jej obecność.
01:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:05 Dyżur - serial medyczny - serial medyczny
03:40 Taki jest świat
04:20 Z archiwum policji - program kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Sprzątaczkę - program obyczajowy
11:45 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 SOS Ekipy w akcji - Na numer alarmowy dzwoni 8-letni chłopiec, błagając o pomoc
17:55 Szpital - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Morderstwo w Białym Domu - sens., USA, 1997. W prywatnym apartamencie Prezydenta zostaje zamordowana młoda kobieta, sprawa jest poważna i grozi nie tylko skandalem. Śledztwo z ramienia policji prowadzi detektyw Regis a wspiera go agentka Chanse z ochrony prezydenta.
22:20 Wataha - miniserial, Polska
23:30 Wygrać ze śmiercią - sens., USA, 1989. Policjant Mason Storm (Steven Seagal) w 1983 roku wpadł na trop jednego z największych skandali politycznych.
01:30 Milion sposobów, jak zginąć na Zachodzie - film western, USA, 2014

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Hardkorowy lombard
11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
12:55 Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Air Force One - thriller, USA, Niemcy, 1997. Samolot prezydenta przejmują terroryści.
23:45 Wróg publiczny - thriller, USA, 1998
02:25 Disco Polo Life
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Przedwojenny chłopak
09:30 Sanktuaria polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audyencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Marianie w Kazachstanie
11:25 Jestem mamą
11:40 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Nie opłataj mnie śmierci
13:30 Msza Święta
14:35 Granica
15:20 Pianista był!
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Cud prawdy
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści z Księgi Cnót
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Wiadomości
22:00 Zanim stąd odejdę

CZWARTEK • 10 sierpnia

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:25 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:40 To się opłaca - magazyn
13:00 Natura w Jedyńce - Chemicy - dok., Niemcy, 2020
14:00 Krawcowa z Madrytu
15:00 Wiadomości, Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial

17:00 Teleexpress, Pogoda
17:20 Jak to melodia?
18:00 Ranczo - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
23:05 Resortowe Dzieci - rep.
23:35 Ocaleni; reality show
00:40 Tajemnice rodu Valentów
02:50 Urodzeni zwycięzcy - kom., USA, 2015. Pechowy hazardzista wraz z utalentowanym pokerzystą wyruszają do Nowego Orleanu, by rzucić wyzwanie szczęściu..

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
05:25 M jak miłość - serial
06:20 Tańcząca ze światem - Tunezja - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Jan Sebastian Bach - Kantata sakralna
11:50 Dla niesłychających - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:35 Na sygnale - serial

20:10 Postaw na milion - teleturniej
21:10 Przyrzeczenie - dram., USA, Hiszp., 2016. Film opowiada o miłosnym trójkącie, łączącym ormiańskiego studenta, amerykańskiego dziennikarza pracującego w Paryżu i piękną Ormiankę Anę.
23:35 Pracownik miesiąca - kom., USA, 2004
01:25 Cena prawdy - dram., USA, 2008. Gdy Rachel Adams publikuje artykuł, w którym oskarża prezydenta o manipulację w sprawie zamachu, dokonanego rzekomo przez Wenezuelę, wybucha skandal.
03:25 Enklawa strachu - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:00 Doradca smaku - Curry z indykiem i anansem - program kulinarny
07:10 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
08:55 Ten moment - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia - serial paradokumentalny
10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obycz.
15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - Pieczony pstrąg w soli z orzeźwiająca salsą - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
22:45 Siostry - kom., USA, 2015
01:05 Barry Seal, król przemytu - film, USA, Japonia, Kolumbia, 2017
03:30 Uwaga! - program interw.
03:50 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:50 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa
19:45 Sport, Pogoda

20:05 Skąd wiesz? - dram., USA, 2010. Lisa (Witherspoon) to dziewczyna, dla której aktywność fizyczna jest pasją życia. Kiedy zostaje wykluczona z drużyny, wszystkie, co było dla niej ważne, przestaje istnieć.
22:45 Azyl - akcja, USA, 2002. Do luksusowego domu wprowadza się po rozstaniu z mężem, Meg Altman i jej córka Sarah. Już pierwszej nocy pojawiają się trzej włamywacze...
01:10 Gra o wszystko - dramat, Chiny, Kanada, USA, 2017. Molly Bloom przez 10 lat prowadziła najbardziej ekskluzywny, nielegalny klub pokerowy w USA.
04:10 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:15 Informacje kulturalne
07:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
08:20 Mazurki nad Wisłą - Maria Bienias, rep.
09:00 Powrót Arabeli - serial
10:20 Kto tu mieszka - anim.
10:45 Sportowiec mimo woli - kom., Polska, 1939
12:15 W słońcu i w deszczu - serial
13:15 Informacje kulturalne
13:40 Jej powrót - dram., Polska, 1975. Młody, przemysłowiec przeżywa szok, kiedy dowiaduje się o odejściu swej żony. Ale to dopiero początek problemów...
15:00 Luwr ponadczasowy, Francja, 2019
16:00 Opowieści Hoffmana - fab., Wlk. Bryt., 1951
18:20 Wydarzenie aktualne
18:45 Powrót Arabeli - serial

20:00 Teatr Telewizji - Dziewczęta z Nowolipiek. Kwiryna
21:20 Informacje kulturalne
21:45 Serialowa nostalgia - Głina - serial krym.
22:55 W trzy miesiące dookoła świata - Czarna kura - dram., Nepal, Francja, USA, 2015
00:40 Kino nocne - Germinal - Francja, 1993. Socjalistyczne poglądy Étienne Lantiera wynoszą go na czoło strajkujących górników.
03:25 Informacje kulturalne
04:00 Dorian Gray. Portret Oscara Wilde'a - dok. Francja, 2019
05:05 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny. - Serial przedstawia losy klientów i pracowników firmy kurierskiej „Twoja Paczka”.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Zenek - obycz., Polska, 2020.

22:20 Gliniarz z Beverly Hills 2 - kom., USA, 1987. W Beverly Hills grupa zamaskowanych bandytów napada na salon jubilerski. Foley rusza na pomoc.
00:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
01:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
02:25 Dyżur - serial medyczny - serial medyczny
03:00 Menu na miarę - program kulinarny
03:40 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
04:20 Z archiwum policji - program kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Sprzątaczkę - program obyczajowy
11:45 SOS Ekipy w akcji - Na numer alarmowy dzwoni 8-letni chłopiec, błagając o pomoc...
12:45 Szpital - program obycz.
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 SOS Ekipy w akcji - Patrol policji dostaje wezwanie do restauracji, w której mężczyzna zostawił 5-letnią córkę.
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy
21:00 Dziką rzeką - sens., USA, 1994. Gail, ekspert od sphywów rzecznych, zabiera syna Roarke oraz męża na wycieczkę w dół rzeki do domu ich rodziny. Gail i Tom przechodzą kłopoty małżeńskie, lecz ich problemy schodzą na dalszy plan, gdy na ich drodze pojawiają się Wade i Terry.
23:20 Niepoczytalna - sens., USA, 2018. Młoda kobieta mimowolnie trafia do szpitala psychiatrycznego, w którym musi zmierzyć się ze swoimi największym lękiem.
01:30 Starcie Tytanów - przyg., USA, 2010
03:40 Mój sąsiad morderca

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Hardkorowy lombard
11:50 Policjantki i Policjanci
12:55 Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka
15:55 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Szklanka po łapkach - komedia, USA, 1996;
22:50 Siła i honor - akcja, USA, 2000. Afroamerykanin został przyjęty do elitarnego oddziału nurków amerykańskiej marynarki wojennej.
01:30 Śmierć na 1000 sposobów
02:25 Disco Polo Life
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści z Księgi Cnót
09:45 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Ojciec Francis Apaius, misjonarz-etnolog
13:15 Słowo życia
13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
13:30 Msza święta
14:30 Lubieszów
15:00 O. Wenanaty Katarzyniec
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polsce i Świata
16:35 Żew natury
17:05 Akademia pro-life
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Historia
21:20 Inf. dnia

STANISŁAW
KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

Nowy Jedwabny Szlak to oczko w głowie przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej Xi Jinpinga. Został ogłoszony we wrześniu 2013 roku na spotkaniu w Kazachstanie, gdzie rozpoczyna swój bieg. Szlak, to rozległa sieć tras lądowych i morskich. Droga lądowa ma łączyć Chiny z Azją Centralną oraz z Europą, z kolei droga morska będzie łączyć Daleki Wschód z Bliskim Wschodem. Za jego pomocą Chiny chciały rozszerzyć swoje wpływy na całym świecie.

Na popularnym blogu „Chiński Raport” można przeczytać, że Nowy Jedwabny Szlak ma na celu zacieśnianie współpracy gospodarczej między krajami znajdującymi się na tej trasie. Do tej pory potwierdziło udział w tym projekcie już 138 państw. Inicjatywa ma doprowadzić do zmiany współczesnego gospodarczego porządku międzynarodowego. Część szlaku biegnie przez Rosję i Białoruś.

Narzędzie brutalnej polityki

Jak to wygląda w praktyce? W ramach Nowego Jedwabnego Szlaku Pekin zaczął kredytować wielu rozwijającym się krajom, zwłaszcza w Azji i Afryce, kosztowne inwestycje infrastrukturalne. Chińskie banki pożyczają pieniądze na budowę portów, dróg, stacji kolejowych i lotnisk. Jedynym warunkiem było, że chińskie przedsiębiorstwa zaangażowane w ich realizację. Rządy państw, także europejskich, chętnie przyjmowało wsparcie finansowe.

Kiedy przyszło do spłat, Chiny uzyskały trudnię do przecenienia narzędzia wpływu na swoich partnerów. W oczywisty sposób rodzi to skojarzenia z polityką prowadzoną przez Rosję i próbę budowania jej dominacji w oparciu o handel surowcami energetycznymi. Tym bardziej, po pewnym zachłystnięciu idea Nowego Jedwabnego Szlaku zaczyna budzić zrozumiały dystans.

Dlaczego? Bo jest ważnym elementem chińskiej strategii. Pekin stara się utrzymać wzrost na wielu po-

Chiny i Rosja mają wspólnego wroga: USA

CHIŃCYKI TRZYMają SIĘ MOCNO

INFORMACJA O SAMYM ZAMIARZE WYCOFANIA PRZEZ GIORGIĘ MELONI WŁOCH Z INICJATYWY NOWEGO JEDWABNEGO SZLAKU WYWOŁAŁO PORUSZENIE. NA RAZIE U KOMENTATORÓW, BO DO UPADKU IDEI NOWEGO JEDWABNEGO SZLAKU DALEKO. RYWALIZACJA CHIN Z USA O KRAJE EUROPY TRWA W NAJLEPSZE.

lach, aby stać się Państwem Środka, czyli centrum globalnego układu. Stany Zjednoczone w oczywisty sposób obawiają się zachwiania i zmiany obecnego ładu międzynarodowego. Waszyngton nie chce dopuścić do przejęcia prymatu przez Chiny. Siega po sankcje czy naciski dyplomatyczne na sojuszników. Stara się opóźnić rozpoczęte przez Chiny działania lub doprowadzić do ich całkowitego fiasko.

— Europa powinna być zaniepokojona tym, co robią Chiny — twierdzi Doug Wade, wysoki rangą urzędnik Agencji Wywiadu Obronnego USA. I jego stwierdzenie obejmuje zarówno działania Pekinu mające na celu oplecenie globu siecią transportową rozprzestrzeniając jego wpływy gospodarcze, technologiczne, polityczne, a także wojskowe. Szef FBI stwierdził jednoznacznie, że Chiny „pochłaniają informacje i dane”, a dzięki innowacyjnym rozwiązaniom, takim jak np. AI, będą w stanie prowadzić skuteczniejsze operacje szpiegowskie.

Bitwa o Europę

Profesor Jacek Władysław Bartyzel w swojej analizie opublikowanej na portalu

„Logos” zauważa, że o ile kraje Europy Środkowej leżą na kluczowych trasach komunikacyjnych Nowego Jedwabnego Szlaku, to większość chińsko-europejskiej wymiany handlowej stanowi wymiana z krajami Europy Zachodniej. Profesor przytacza przykład Węgier, gdzie w ostatnich latach powstał ogromny terminal przeładunkowy East West Gate w miejscowości Fényeslitke.

— Państwa południowej części Europy Środkowej upatrują natomiast swojej szansy w połączeniu szlaków morskich i lądowych. Przykładowo Rumunia chce rozwijać swój port w Konstancy, który może służyć jako punkt odbioru ze szlaku przez Morze Czarne, a następnie prowadzić drogą lądową przez Węgry, Słowację, Czechy do Niemiec. Potencjał tej drogi ujawnia się zwłaszcza obecnie, gdyż byłaby ona niezależna od Rosji — uznawanej oczywiście za niebezpieczny podmiot do jakichkolwiek partnerstw — ale i Ukrainy, której infrastruktura jest przez rosyjską agresję poważnie zniszczona — twierdzi Jacek Bartyzel.

Na uruchomienie specjalnie dla celów informacyjnych stronie internetowej rządowej agencji informa-

cyjnej Xinhua oficjalna wersja trasy wskazuje na połączenie lądowe i morskie, łączące się w północnych Włoszech. W tym kontekście decyzja Włoch sprzed zaledwie czterech lat o dłączeniu do flagowego projektu Xi Jinpinga jest bardziej zrozumiała.

Pakt zostałby automatycznie odnowiony w przyszłym roku, ale nowa premier Włoch Giorgia Meloni od przeszło pół roku sygnalizowała niezadowolenie z udziału jej kraju w chińskim projekcie. Teraz isama premier, i włoski minister obrony Guido Crosetto ogłosili, że prawdopodobnie wycofają się z projektu Nowego Jedwabnego Szlaku. Ostateczna decyzja ma zostać podjęta w grudniu.

Jakie były kulisy tej deklaracji? Jak zgodnie zauważają komentatorzy na decyzję wpłynęła presja ze strony USA. W maju włoska premier zapowiedziała podjęcie pierwszych kroków, w zeszłym tygodniu spotkała się z Joe Bidenem w Waszyngtonie. W efekcie zapowiedziała rezygnację z projektu.

Chińskie interesy... w Olsztynie

Żeby zrozumieć, jak wielką pozycję osiągnęły Chiny i jak ich obecność jest po-

wszechna najlepiej spojrzeć tam, gdzie przyszło nam żyć. Chiny i ich Nowy Jedwabny Szlak są bliżej, niż się wydaje. I nie chodzi tu jedynie o obecność produktów Made in China na półkach sklepowych. Chińczycy interesują się wszystkim i wszędzie. Także w Olsztynie, gdzie realizują projekty badawcze na UWM.

Jedne dotyczą przetworów mlecznych, inne tak wrażliwej dziedziny jak badanie kosmosu. Szczególnie jonosfery. Olsztyński ośrodek naukowy nie został wybrany do współpracy przez Chińczyków przypadkowo. Naukowcy dawnej Akademii Rolniczo-Technicznej, a obecnie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego byli pionierami w badaniach mających zaowocować własnym systemem nawigacji satelitarnej.

Osiągnięcia badaczy z wydziału geodezji do tej pory służą w zaawansowanych pracach europejskich placówek naukowych. Na olsztyńskim uniwersytecie od kilku lat działa wydział nauk poświęconych badaniu kosmosu, a w podolsztyńskich Bałdach mieści się potężny radioteleskop, który jest ważnym elementem europejskiego systemu badania kosmosu.

Tam, gdzie Chińczyk postawi swoją stopę pojawiają się chińskie wpływy. Nie trzeba daleko szukać. Zaledwie dwa miesiące temu Olsztyn odwiedzili Konsul Generalny Chin — Fan Xiaodong, wraz z Attaché Konsularnym — Shen Zhenchun. Przedstawiciele Chińskiej Republiki Ludowej, reprezentujący Weifang, partnerskie miasto stolicy Warmii i Mazur, odwiedzili Prezydenta Olsztyna.

Odpowiedź Pekinu

Kilka dni po złożeniu deklaracji premier Włoch o wycofaniu jej kraju z inicjatywy Nowego Jedwabnego szlaku, Chiny wprowadziły nowy system licencjonowania eksportu, dwóch rzadkich pierwiastków galu i germanu. Oba są niezbędne m.in. przy budowie paneli fotowoltaicznych i korzystaniu z tzw. zielonej energii. W oczywisty sposób, to nowa odsłona wojny handlowej Waszyngtonu i Pekinu. I choć nie można bezpośrednio wiązać tej decyzji z deklaracją premier Włoch, to... oddaje ona panującą atmosferę.

Symbolem wojny między Waszyngtonem, a Pekinem, która dotyka każdego z nas, także w Polsce, jest technologia 5G. USA eliminując chińskie technologie z rynków europejskich zyskały przewagę, jednak teraz analitycy z trwogą patrzą na rozwój sztucznej inteligencji, gdzie AI staje się sztandarowym narzędziem dominacji w chińskich rękach.

Jednocześnie zarówno Chiny, jak USA prowadzą politykę wyluskiwania rządów krajów Unii Europejskiej. Francja i Niemcy są z Chinami mocno powiązane biznesowo. Dowodzi tego wizyta kanclerza Niemiec Olafa Scholza w Pekinie, czy rozmowa przywódcy Chin z Macronem. Szczególnie mocno wybrzmiało to ostatnie, kiedy prezydent Francji fotografując się w uścisku z przewodniczącym Chińskiej Partii Komunistycznej stwierdził, że „Europa musi uniezależnić się od USA”. Władze w Pekinie w spektakularny sposób pokazują, że nie liczą się z Komisją Europejską.

Chińczyki trzymają się mocno

Uczestnicy Think-Thanku, którym według wielu jest Klub Jagielloński, proponują spojrzenie na obecność Chin i ich globalne interesy z punktu widzenia zarówno procesu kontrolowanego wypinania Chin z zależności globalnych i obrania kierunku na samowystarczalność w wielu dziedzinach. W swoich analizach zwracają uwagę na uzyskiwaną przewagę technologiczną. Konsekwencje tworzenia Nowego Jedwabnego Szlaku rozpatrują w kontekście tworzenia nowych łańcuchów dostaw i pozycji, która zapewniają.

Napaść Rosji na Ukrainę wzmocniły pozycję Chin. Formalnie neutralna pozycja Pekinu wymusiła wręcz poddańcze reakcje Moskwy. Jednocześnie Kazachstan, Rosja i Białoruś są ważnym elementem Nowego Jedwabnego Szlaku. Analitycy wskazują, że po nieudanej próbie zajęcia Kijowa, Chiny zwasalizują Rosję. To jednak tylko wycinek globalnych zmagania między Waszyngtonem, a Pekinem. Tymczasem, jak mawiał Czepiec do dziennikarza w Weselu Wyspiańskiego: Chińczyki trzymają się mocno!

CO JEŚĆ, BY KOCHAŁA NAS WĄTROBA?

DIETA ODGRYWA KLUCZOWĄ ROLĘ W UTRZYMANIU ZDROWEJ WĄTROBY. WIELE POKARMÓW ZAWIERA ZWIĄZKI, KTÓRE, JAK WYKAZANO, POMAGAJĄ POPRAWIĆ ENZYMY WĄTROBOWE, CHRONIĄ PRZED GROMADZENIEM SIĘ TŁUSZCZU ORAZ ZMNIEJSZAJĄ STANY ZAPALNE I STRES OKSYDACYJNY.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Wątroba jest odpowiedzialna za procesy bardzo ważne dla naszego organizmu — od produkcji białek, cholesterolu i żółci po przechowywanie witamin, minerałów, a nawet węglowodanów. Rozkłada również toksyny, takie jak alkohol, leki i naturalne produkty uboczne metabolizmu. Utrzymanie wątroby w dobrej kondycji jest ważne dla zachowania zdrowia. Co jeść, by wspierać zdrowie wątroby i zapobiegać jej chorobom?

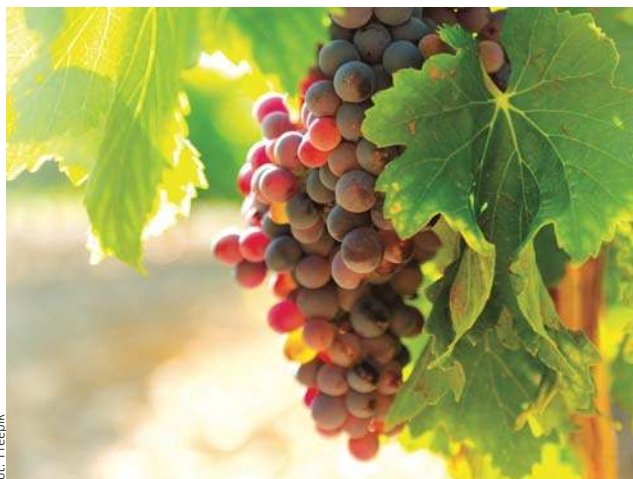
Kawa

Jak dla mnie — szok! Tymczasem okazuje się, że kawa jest jednym z najlepszych napojów, które można pić,

aby wspierać zdrowie wątroby. Badania wykazały, że picie kawy chroni wątrobę przed chorobami nawet u osób, które już mają problemy zdrowotne związane z tym narządem. Na przykład badania z 2016 r. wykazały, że picie kawy pomaga zmniejszyć ryzyko marskości lub trwałego uszkodzenia wątroby u osób z przewlekłą chorobą wątroby. Według tych samych badań picie kawy może również pomóc zmniejszyć ryzyko zachorowania na powszechny typ raka wątroby. Ma również pozytywny wpływ na choroby wątroby i stany zapalne. Naukowcy odkryli, że picie kawy wiąże się nawet z niższym ryzykiem śmierci u osób z przewlekłą chorobą wątroby. Największe korzyści obserwuje się u osób, które piją co najmniej 3 filiżanki kawy dziennie. Korzyści te wydają się wynikać z faktu, że kawa zapobiega gromadzeniu się tłuszczu i kolagenu — a to dwa główne markery chorób wątroby. Kawa zwiększa również poziom glutationu — przeciwutleniacza, neutralizuje szkodliwe wolne rodniki naturalnie wytwarzane w organizmie i zdolne uszkadzać komórki.

Herbata

To kolejny napój powszechnie uważany za korzystny dla zdrowia, ale badania wykazały, że szczególnie korzyści przynosi wątrobie. Na przykład zielona herbata obniża poziom enzymów wątrobowych u osób z niealkoholową stłuszczeniową chorobą wątroby (NAFLD). Inne badanie wykazało, że suplementacja ekstraktem z zielonej herbaty przez 12 tygodni znacznie zmniejszyła aktywność enzymów wątrobowych u osób z NAFLD. Ponadto wg badań z 2017 r. wynika, że ludzie, którzy pili

zieloną herbatę, byli mniej narażeni na rozwój raka wątroby. Najniższe ryzyko zaobserwowano u osób, które wypijały cztery lub więcej filiżanek dziennie.

Niemniej jednak niektóre osoby, zwłaszcza te z problemami z wątrobą, powinny zachować ostrożność i skonsultować się z lekarzem przed spożyciem zielonej herbaty jako suplementu. Z kilku badań wynika, że doszło do uszkodzenia wątroby w wyniku stosowania suplementów zawierających ekstrakt z zielonej herbaty.

Grejfrut

Grejfrut zawiera przeciwutleniacze, które naturalnie chronią wątrobę. Dwa główne przeciwutleniacze występujące w grejfrucie to naringenina i naringina. Wiadomo, że ochronne działanie grejfruta występuje na dwa sposoby — poprzez zmniejszenie stanu zapalnego i ochronę komórek. Według analizy z 2023 r. te przeciwutleniacze mogą pomóc w ograniczeniu rozwoju włóknienia wątroby — szkodliwego stanu, kiedy w wątrobie gromadzi się nadmierna ilość tkanki łącznej. Zwykle wynika to z przewlekłego stanu zapalnego.

Jagody i żurawina

Jagody i żurawina zawierają antocyjany, które są przeciwutleniaczami — to one nadają jagodom charakterystyczny kolor. I wiążą się z wieloma korzyściami zdrowotnymi. Badanie z 2021 r. wykazało, że przyjmowanie suplementu żurawiny przez sześć miesięcy poprawiło stłuszczenie wątroby u osób z NAFLD.

Co więcej, w badaniach w probówkach wykazano, że ekstrakt z jagód hamuje wzrost ludzkich komórek raka wątroby. Potrzebne są jednak dalsze badania, aby ustalić, czy efekt ten można powtórzyć u ludzi. Mimo to już dziś warto wprowadzić te owoce do regularnej diety — zyskamy pewność, że nasza wątroba jest zaopatrzona w przeciwutleniacze, których potrzebuje, aby zachować zdrowie.

Winogrona

Winogrona, zwłaszcza czerwone i fioletowe, zawierają różne korzystne związki roślinne, które mogą korzystnie wpływać na zdrowie wątroby.

Badanie z 2020 r. sugeruje, że winogrona i sok winogronowy mogą przynosić różne korzyści, które mogą obejmować obniżenie stanu zapalnego, zapobieganie uszkodzeniom komórek i/lub zwiększenie poziomu przeciwutleniaczy.

Opuncja

Opuncja figowa (Opuntia ficus-indica) to popularny rodzaj jadalnego kaktusa.

Powszechnie spożywa się zarówno ich owoce,

jak i sok — od dawna opuncja stosowana jest w medycynie tradycyjnej w leczeniu ran, zmęczenia, problemów z trawieniem i chorób wątroby właśnie.

Badanie z 2016 r. wykazało, że ekstrakt z tej rośliny może pomóc w opóźnieniu objawów kaca.

Opuncja, dzięki swoim właściwościom przeciwzapalnym i przeciwutleniającym, może również chronić wątrobę przed toksycznością alkoholu.

Warzywa kapustne

Warzywa kapustne znane są z wysokiej zawartości błonnika i charakterystycznego smaku. Są również bogate w korzystne związki roślinne. Brokuły, brukselki, kapusta biała, jarmuż i kalafior — wszystkie te warzywa są pyszne, a do tego zawierają pewne związki, które zmieniają proces detoksykacji i chronią przed szkodliwymi toksynami.

czu i trójglicerydów u osób z NAFLD lub niealkoholowym stłuszczeniowym zapaleniem wątroby. Choć spożywanie tłustych ryb bogatych w omega-3 wydaje się być korzystne dla wątroby, dodanie większej ilości tłuszczów omega-3 do diety nie jest jedyną rzeczą, którą należy wziąć pod uwagę. Bo ważny jest również stosunek tłuszczów omega-3 do omega-6. Tymczasem większość ludzi przekracza zalecane spożycie tłuszczów omega-6, które znajdują się w wielu olejach roślinnych i maśle. Tak więc, oprócz dodawania do diety większej ilości zdrowych dla serca tłuszczów omega-3, dobrym pomysłem może być również zmniejszenie spożycia tłuszczów omega-6, które sprzyjają stanom zapalnym.

Oliwa z oliwek

Oliwa z oliwek jest uważana za zdrowy tłuszcz ze względu na wiele korzyści zdrowotnych, w tym pozytywny wpływ na serce i zdrowie metaboliczne. Korzystnie wpływa również na wątrobę. Według badania z 2018 r. bogata w oliwę z oliwek dieta śródziemnomorska może wiązać się ze zmniejszonym ryzykiem stłuszczenia wątroby u osób starszych. Kilka innych badań wykazało podobne skutki spożywania oliwy z oliwek, w tym mniejsze gromadzenie się tłuszczu w wątrobie i poprawę poziomu enzymów wątrobowych we krwi. Nagromadzenie tłuszczu w wątrobie jest częścią pierwszego etapu choroby wątroby. Dlatego pozytywny wpływ oliwy z oliwek na tłuszcz wątrobowy, a także inne aspekty zdrowotne, czynią ją cennym elementem zdrowej diety.

Podsumowując — wątroba jest ważnym narządem, ma wielki wpływ na zdrowie całego organizmu i dlatego warto robić wszystko, by ją chronić. Choćby włączając do diety te produkty, które bardzo zdrowie wątroby wspierają.

Korzystałam z materiałów na stronach NHS i webmed.com.

REKLAMA

Dr n. med. JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30
REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33
Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog
poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00
Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00
Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

4 SIERPNIA

Urodziny Klausa Schulze

Olsztyn
Klaus Schulz to bez żadnych wątpliwości mistrz muzyki elektronicznej i współtwórca kontemplacyjnej gałęzi tak zwanego berlińskiego stylu. Co prawda w maju przypadła pierwsza rocznica śmierci, ale akurat w dniu naszej imprezy przypada rocznica urodzin tego wielkiego Artysty. Z tej okazji pod kopułą Olsztyńskiego Planetarium będą rozbrzmiewać wspaniale dźwięki z płyt Klausa. Siegnie-my po starszy repertuar zlat 70. i 80. ubiegłego stulecia, ale też kompozycje wydane już w XXI wieku.
Jako, że typową sytuacją dla muzyki Schulze są długie suity, dlatego spokojny obraz nieba będzie towarzyszył na kopule tym kompozycjom i ich fragmentom.
Godz. 18.00, Olsztyńskie Planetarium Astronomiczne.

5 SIERPNIA

Święto Warmińskiego Piwowara

ŚWIĘTO WARMIŃSKIEGO PIWOWARA W DYWITACH
5 sierpnia 2023
od godz. 16.00-22.30
TEREN NAD JEZIOREM DYWICKIM (za Ośrodkiem Zdrowia)
KONCERTY, DEGUSTACJE, POKAZY, ŻYWOŚĆ, PIWA REGIONALNE I RZEMIEŚNICZE Z WARMII I MAZUR
Dywity
Pokazy warzenia piwa, liczne stoiska piwowarów domowych i lokalnych browarów z Warmii i Mazur, finał Warmińskiego Konkursu Piw Domowych, koncerty muzyczne czterech zacnych kapel, pyszna żywność regionalna, turniej gry w kapsle o Mistrzostwo Gminy Dywity, stoisko kolekcjonerskie – tak w dużym skrócie wygląda program Święta Warmińskiego Piwowara
Zagrają: Zespół Jary Oddział Zamknięty; Lipali; Faj-rant; Tres Akordes!
Godz. 16.00, plaża Dywity.

5 SIERPNIA

Local Warming

Olsztyn
W ramach cyklu CHWACKO, MOK Olsztyn zaprasza na Local Warming 2023 – noc z najlepszą muzyką elektro-niczną! W programie live acty i sety DJ'skie na świeżym powietrzu. Dwie sceny i wyjątkowy klimat okolic Tartaku i Zajezdni.
Godz. 18.00, Park Centralny (przy Tartaku Raphaelsohnów).

5 SIERPNIA

Piknik Krwiodawstwa – oddaj krew i wyzwól w sobie bohatera.

Olsztyn
W ramach pikniku krwiodawstwa organizowanego wspólnie z Marcinem Moż-dzonkiem (Honorowym Ambasadorem kampanii) oraz jego fundacją, na uczest-ników czeka kilka atrakcji. Poza oddaniem krwi, dzięki wsparciu KM PSP w Olsztynie będzie można nauczyć się udzielać pierwszej pomocy, Polski Związek Hodowców i Pro-ducentów Bydła Mięsnego przygotowuje poczęstunek w postaci pysznych burgerów, a Restauracja Plankton przygotowuje dla dawców orzeźwiające lody.
Godz. 10.00, parking przy plaży miejskiej w Olsztynie.

5 SIERPNIA

Noc Muzeów z Kopernikiem

Olsztynek
Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficz-ny w Olsztyнку oraz Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku zapraszają na Noc Muzeów z Kopernikiem.
Godz. 20.30, Muzeum Budownictwa Ludowego.

6 SIERPNIA

Lato w Ogródku w Muzeum Michała Kajki

Wieś Ogródek
XIX Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Michała Kajki
Koncert Estera Drzymkowska Quartet
Występ aktorki Magdaleny Warzechy
Godz. 15.00, Muzeum Michała Kajki, Ogródek 5.

8 SIERPNIA

Koncert Finałowy Cello Wave 3 – Sierpniowi PrzyjaCELLE

Olsztyn
Niezapamiętana porcja wzruszającej muzyki i dobrego samopoczucia | Eulalia Subira (Hiszpania), Brendan Conroy (Australia), Valdas Povilaitis (Litwa), Paweł Panasiuk (Polska) – wiolonczela, Agnieszka Panasiuk (Polska) – fortepian & Cellofuny | W programie: solo-we i zespołowe evergreeny wiolonczelowe wzbogacone o polskie i zagraniczne perły.
Godz. 18:00, sala koncertowa Filharmonii.

10 SIERPNIA

Warmińska Noc Perseidów

Olsztyn
» Park Centralny
16.00–19.00 Obóz średniowieczny – prezentacja broni, obyczajów – konkurencje dla publiczności – rzut maczugą do celu, ścięcie kapuścianej głowy – Bractwo Rycerskie Zamku Olsztyńskiego
16.00–22.00 Jak Kopernik obserwował? – Prezentacja instrumentarium Kopernika
» Przy Fontannie
19.00 Warsztaty dawnego tańca
20.30 Teatrzyk Copernicus – Teatr Form Niezależnych Korzunowicz
22.00 Obserwacje meteorów – opowieści o gwiazdach przy akompaniamencie zespołu muzyki dawnej Vocantus
» Teren przy Muzeum Nowoczesności
15.00–20.00 Stoisko z dawnymi instrumentami
16.00–20.00 Stoisko Szlaku Kopernikowskiego
» Muzeum Nowoczesności
Coś więcej o spadających gwiazdach – posłuchajmy specjalistów
18.00 Dla dzieci – Opowieści o gwiazdach – Joanna Widzińska
19.00 Co nam spada z nieba? – Jacek Drażkowski
20.00 Niebo Kopernika z kamienia, czy z lez? – Ernest Świerczyński
21.00 Co gubią komety? – Andrzej Pilski
» Zajezdnia Trolejbusowa
15.00–18.00 Nieziemska zabawa, czyli spacer po księżycu: edukacyjne animacje (Mobilne Laboratoria Przyszłości)
15.00–18.00 Co widziało oko Pana Kleksa? – między-planetarne warsztaty dla dzieci
21.00 Pan Kleks w kosmosie (cz. 1): plenerowy pokaz filmowy

10 CZERWCA

Letni Uniwersytet im. Ambrożego Kleksa

Olsztyn
To wakacyjny cykl animacyjno-edukacyjny inspirowany fabułą książek Jana Brzechwy, cieszących się popularnoś-cią w kolejnych pokoleniach czytelników i stanowiących fenomen polskiej kultury i popkultury.
WARMIŃSKA NOC PERSEIDÓW:
15:00 – 18:00 Nieziemska zabawa, czyli spacer po księżycu: edukacyjne animacje (Mobilne Laboratoria Przyszłości). Wiek: 10+
15:00 – 18:00 Co widziało oko pana Kleksa? Między-planetarne warsztaty dla dzieci
21:00 Pan Kleks w kosmosie (cz. 1): pokaz filmowy
Godz. 18.00, Zajezdnia trolejbusowa i okolice.

WEEKENDOWY
REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

PIĄTEK 4 SIERPNIA

MEG 2: Głębia / napisy: 18:00, 20:15; MEG 2: Głębia / dubbing: 10:50, 15:20; MEG 2: Głębia / napisy / 3D: 16:20; WOJOWNI-CZE ŻÓŁWIE NINJA: Zmutowa-ny Chaos / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10, 12:40, 15:00, 17:30; MAVKA i Strażnicy Lasu / familijny / b.o. / dubbing: 10:30, 12:20, 14:40, 18:15; PORADY NA ZDRADY 2: 17:15, 20:30; LASSIE. Nowe przygody / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 10:40, 15:40; NAWIEDZONY DWÓR / napisy: 19:30; NAWIEDZONY DWÓR / dubbing: 10:20, 15:30; PAJĘCZYNA / napisy: 21:00; ALIBI.COM 2 / napisy: 13:15; BARBIE / dubbing: 11:10, 13:40, 16:00; BARBIE / napisy: 13:00, 17:45, 18:40, 20:45, 21:15; OPPENHEIMER / napisy: 13:30, 17:00, 19:00, 20:00; MIĘDZY NAMI ŻYWIOŁAMI / familijny / od 7 lat / dubbing: 11:00, 13:30; MIRACULOUS: Biedronka i Czar-ny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:50.

SOBOTA 5 SIERPNIA

MEG 2: Głębia / napisy: 18:00, 20:15; MEG 2: Głębia / dubbing: 10:50, 15:20; MEG 2: Głębia / napisy / 3D: 16:20; WOJOWNI-CZE ŻÓŁWIE NINJA: Zmutowany Chaos / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10, 12:40, 15:00, 17:30; MAVKA i Strażnicy Lasu /

WEEKENDOWY
REPERTUAR
KINA AWANGARDA
W OLSZTYNIE

PIĄTEK 4 SIERPNIA

„Alibi co.2” - prod. Francja : godz. 17.45 sala klubowa
„Barbie” - prod. USA, Kanada : godz. 17.45 sala studyjna
„Porady na zdrady 2” - prod. Polska : godz. 18.00 sala arte
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Moja zbrodnia” - prod. Fran-cja : godz. 19.45 sala studyjna
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy: godz. 20.00 sala arte

SOBOTA 5 SIERPNIA

„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 16.00 sala klubowa
Wakacyjne remanenty : „Trzy tysiące lat tęsknoty” - prod. USA : godz. 16.00 sala studyjna
„Alibi co.2” - prod. Francja : godz. 16.15 sala arte
„Barbie” - prod. USA, Kanada : godz. 17.45 sala studyjna
„Porady na zdrady 2” - prod. Polska : godz. 18.00 sala arte
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Moja zbrodnia” - prod. Fran-cja : godz. 19.45 sala studyjna
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy : godz. 20.00 sala arte

familijny / b.o. / dubbing: 10:30, 12:20, 14:40, 18:15; PORADY NA ZDRADY 2: 17:15, 20:30; LASSIE. Nowe przygody / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 15:40; NAWIEDZONY DWÓR / napisy: 19:30; NAWIEDZONY DWÓR / dubbing: 10:40; PAJĘCZYNA / napisy: 21:00; ALIBI.COM 2 / napisy: 13:20; BARBIE / dubbing: 11:00, 13:40, 16:00; BARBIE / na-pisy: 13:00, 17:45, 18:40, 20:45, 21:15; OPPENHEIMER / napisy: 13:30, 17:00, 19:00, 20:00; MIĘ-DZY NAMI ŻYWIOŁAMI / fami-lijny / od 7 lat / dubbing: 10:20, 12:50; MIRACULOUS: Biedronka i Czarny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 13:40, 15:30.

NIEDZIELA 6 SIERPNIA

MEG 2: Głębia / napisy: 18:00, 20:15; MEG 2: Głębia / dubbing: 10:50, 15:20; MEG 2: Głębia / napisy / 3D: 16:20; WOJOWNICZE ŻÓŁWIE NINJA: Zmutowany Chaos / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10, 12:40, 15:00, 17:30; MAVKA i Strażnicy Lasu / familijny / b.o. / dubbing: 10:30, 12:20, 14:40, 18:15; PORADY NA ZDRADY 2: 17:15, 20:30; LASSIE. Nowe przygody / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 15:40; NAWIEDZONY DWÓR / napisy: 19:30; NAWIEDZONY DWÓR / dubbing: 10:40; PAJĘCZYNA / napisy: 21:00; ALIBI.COM 2 / napisy: 13:20; BARBIE / dubbing: 11:00, 13:40, 16:00; BARBIE / napisy: 13:00, 17:45, 18:40, 20:45, 21:15; OPPENHEIMER / napisy: 13:30, 17:00, 19:00, 20:00; MIĘDZY NAMI ŻYWIOŁAMI / fa-milijny / od 7 lat / dubbing: 10:20, 12:50; MIRACULOUS: Biedronka i Czarny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 13:40, 15:30.

„Porady na zdrady 2” - prod. Polska : godz. 18.00 sala arte
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Moja zbrodnia” - prod. Fran-cja : godz. 19.45 sala studyjna
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy : godz. 20.00 sala arte

NIEDZIELA 6 SIERPNIA

„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 16.00 sala klubowa
Wakacyjne remanenty : „Trzy tysiące lat tęsknoty” - prod. USA : godz. 16.00 sala studyjna
„Alibi co.2” - prod. Francja : godz. 16.15 sala arte
„Barbie” - prod. USA, Kanada : godz. 17.45 sala studyjna
„Porady na zdrady 2” - prod. Polska : godz. 18.00 sala arte
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Moja zbrodnia” - prod. Fran-cja : godz. 19.45 sala studyjna
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy : godz. 20.00 sala arte

POZIOMO: 1) niejeden widnieje na liście wyborczej; 6) rodzaj spektaklu parodiującego operę; 10) Sylvester Stallone jako serialowy komandos; 11) inspektor z powieści o Sherlocku Holmesie; 13) posiłek, pożywienie; 15) dawne kino bez dźwięku; 16) substancje wabiące osobników płci przeciwnej; 18) miasto z grobem ratu Udre Udre; 20) karciany kolor; 22) kraj z Bangkokiem; 25) człowiek ospały, powolny; 28) plantacja drzew owocowych; 30) potocznie o szkole średniej; 33) wyznawca jednej z religii wschodu; 35) rzeka graniczna między Słowacją i Węgrami; 36) zastępca droga; 37) końska czupryna; 38) kapitan z powieści Hellera "Paragraf 22"; 39) na końcu wędki; 40) list bez podpisu.

PIONOWO: 1) islamski odpowiednik cesarstwa; 2) humor, samopoczucie; 3) mierna ocena szkolna; 4) pieśni żałobne Kochanowskiego; 5) odpady na wysypisku; 6) jacht lodowy; 7) pierwiastek Skłodowskiej-Curie; 8) Carlos, meksykański wirtuoz gitary; 9) góry we Włoszech; 12) szybki taniec kubański; 14) zrzeszenie polskich artystów scenicznych; 17) Comaneci, rumuńska gimnastyczka; 19) francuskie "żegnaj"; 20) startowy lub bezpieczeństwa; 21) cyfry na kopercie; 23) jeden z działów matematyki; 24) aktor poruszający lalkami; 26) rycerz z Bogdańca u Sienkiewicza; 27) mieszkanki Łotwy; 29) miły zapach; 31) gulgoczący ptak domowy; 32) dawna budka z gazetami; 33) gwarowo o wiewiórce; 34) obchodzi imieniny 11 września.

Litery z pól od 1 do 10 utworzą hasło:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Ujawniliśmy samogłoskę “i” oraz 2 litery rozwiązania. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia:

[illegible]

Przechadzka po parku; wierny czworonóg; Callas, słynna śpiewaczka operowa; gra na fortepianie; antonim czerni; falset lub kontralt; w parze z senatem; na głowach kolarzy; królestwo Augiasza; Campbell, słynna brytyjska modelka; Filip, założyciel Oratorianów; kończy pacierz; potocznie o motocyklu; kraj faraonów; pierwiastek Ru; rzeka, przepływająca przez jezioro Iseo; żona dziadka; Kinga, była żona Tomasza Lisa; mszalne w kielichu; do wody lub spadochronowe; Josip Broz, były prezydent Jugosławii; podopieczne fokarium na Helu; grecka muza historii; mieszkańiec Uzbekistanu; georgia inaczej; najwyższy szczyt Filipin; zawijany filet śledziowy; procenty od kredytu; słomka do picia; obcęg krócej; zbicz; Amin, były prezydent Ugandy; wnyki; Duncan, tancerka amerykańska; imię Kruczkowskiego, pi-sarza; ostra papryka; Padme, żona Anakina Skywalkera; administrator sieci krócej; Golda, była premier Izraela; domki na działkach; upiór, zjawia; tanie irlandzkie linie lotnicze; amerykańska liga koszykówki; król z dramatu Williama Szekspira.

Sprawdź się w SUDOKU: Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

	3		8					
				7		1		2
7			1	2				
			2	9		3		
2		6			3			
	4		5					6
9		5					8	7
				5		9		3
6	8	3	9			2		4

	2		1	7		5		3
	5						2	7
			6	5			9	
2	1		4		7		3	
7	3	4	8					1
		5		3	1			
		8	7		4		1	9
3		2				7	8	
1	9			8	6		5	

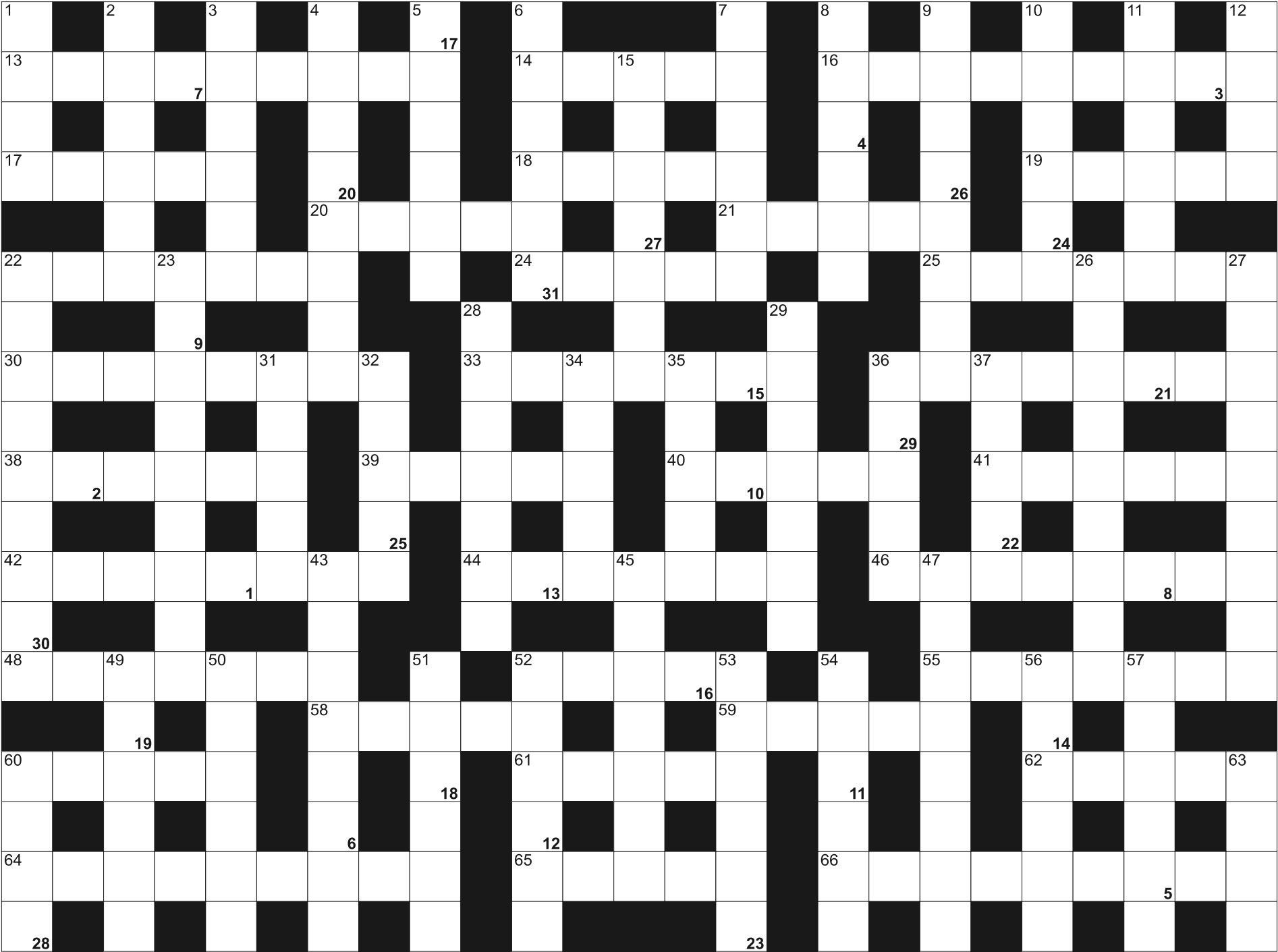
SUDOKU

		4			7	5		
5	6	2	8	9		4	1	
				4			6	
2	9	6			1	8		
		7			9	6	3	
3	5			8	4			
7			4		6		9	
			3	7	8			
	3		9			7		4

		2			8	9		
		9					2	4
			4				1	8
				3	2			5
4	7							
		8		4	5		7	
2		1				7		
9			3	6		2		
	8	7						

		9		4				2
2	6		9		3	1		5
4				7	5		8	
		8	3	6	9			
					8			3
				2				
6			1		4		5	
	4				6	9		1
	7						3	

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 31, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

POZIOMO: 13) Wokulski z "Lalki" Prusa; 14) piosenka lub wiersz; 16) Mróz, polski pisarz; 17) starszy brat Mojżesza; 18) cenny wytwór małża; 19) najdłuższa rzeka Francji; 20) Marriott w Warszawie; 21) Izabela z "Lalki" Prusa; 22) rzeka w Gdańsku; 24) Quiroga, pisarka hiszpańska; 25) zajęcia muzyczno-ruchowe w przedszkolu; 30) inaczej mrowie, ciarki; 33) nieudane ciasto; 36) z watą do uszu; 38) prowadzona przez nauczyciela; 39) paryska lub kajzerka; 40) elementy kręgosłupa; 41) antonim nieba; 42) powtórne popelnienie przestępstwa; 44) dwudziesta litera alfabetu greckiego; 46) inaczej klarkia, dzierotka; 48) kraj ze stolicą w Quito; 52) mecz bez zwycięzcy; 55) Igor, autor "Chłopca z Salskich Ste-

pów"; 58) grecka muza poezji miłosnej; 59) Ujazdowskie w Warszawie; 60) płynna przyprawa do zup; 61) wrzucane w aucie; 62) pierwsza kobieta w mitologii nordyckiej; 64) słuchawki lekarza; 65) wytoczona dla wycieczki; 66) wilczomlecz nadobny króćce. **PIONOWO:** 1) odprowadzana przy ołtarzu; 2) wiraż na drodze; 3) drylowany owoc; 4) student i kursant; 5) osoba kanonizowana przez kościół; 6) dobrzy koledzy, przyjaciele; 7) ondulacja u fryzjerki; 8) pierworodny Adama i Ewy; 9) myje i suszy naczynia; 10) zastępuje śnieg na skoczni; 11) cukrowe na polach; 12) ... przyjąć w szpitalu; 15) witułka, roślina zielna; 22) konstruktorzy modeli samolotów i okrętów; 23) przewlekła choroba skóry; 26) najdłuższa

rzeka w Kanadzie; 27) film rysunkowy inaczej; 28) dla botanika to Salvia; 29) Achillesa w nodze; 31) magiczne zaklęcia; 32) druga co do wielkości wyspa Grecji; 34) Vaclav, były prezydent Czech; 35) gastronomiczny lub do wynajęcia; 36) król Troi, bohater "Iliady"; 37) dawny pianista kawiarniany; 43) żółciowe lub śniadaniowe; 45) największa wyspa archipelagu Tanimbar; 47) powszechne darowanie kar; 49) drzewny do grilla; 50) mniejszy księżyc Marsa; 51) inaczej dziwaczek peruwiański; 52) o ciężkiej pracy; 53) największa wyspa Marianów Północnych; 54) Massa, brazylijski kierowca Formuły 1; 56) dzieło poety; 57) pracują na kutrach; 60) jadalnia dla marynarzy; 63) jest nim onyks i sard.

SUDOKU

2		6		3		4	9	
	5			7	4			
7		4	9	8	6			
6			8		7		2	
9				1				
8		7		4				3
			7	9		3	4	2
1	7		4			5		
	9		5		3		7	

				6	2	4		1
1						5		
4	5		1		7		2	6
6		5					1	
			6	9		3		2
	4	9	3		1			7
			7			2		
5				1				4
9					8			

1			8		4	9	5	
7		4				3	8	2
	6						7	1
	4			8		6	9	
6					9	8		
5			6				1	4
	7		4	6	8	5		3
	8	6	3			7		
						1		8

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

KONSTAL
Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY

GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów

GARAŻE wzmocnione
AUTOMATYKA DO BRAM

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA
CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k/Augustowa, 693-491-205.

RÓŻNE

sprzedam

KOSIARKA rotacyjna, rozrzutnik i kłacz. 89-617-20-72

ROLNICTWO

maszyny rolnicze

SPRZEDAM: MASZYNY ROLNICZE UŻYWANE 200SZT. Kivity tel.605-429-486, Węgorzewo tel.539-448-102.

ŻMIJĘ zbożową średnica 150 dł.7,5m, plugi zagonowe: Kverneland czteroskibowy, Overum trzyskibowy, Kverneland półzawieszany pięcioskibowy, gruber ścierniskowy szer.3,8m, agregat uprawowy hydraulicznie składany szer.4m, rozsiewacz nawozu Amazone dwutalerzowy-sprzedam tel.698-703-449 lub tel.604-147-688

do wynajęcia

GARAŻ do wynajęcia Olsztyn ul. Warszawska 42, 601-194-414

PRACA

dam pracę

PANIĄ Polkę do sprzątania, 793-164-163

SPAWACZY migomat, (89)526-64-12

SPRZĄTANIE mieszkań - Promocja, 793-164-163

ŚLUSARZY, (89)526-64-12

W gospodarstwie rolnym, wysokie wynagrodzenie, 695-616-300

ZATRUDNIĘ w Gospodarstwie Rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

GAZETA OLSZTYNSKA.
(89) 539-74-46, reklama@wm.pl

nadajogloszenie.pl

nie musisz
wychodzić
z domu...

pożegnania.net

Wyraź swój żal i zapal
wirtualną świeczkę

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 2 sierpnia 2023 r. zmarł Nasz Kochany Tata, Teść, Dziadek, Brat i Wujek

ś. † p. Rajmund Stangricki

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 5 sierpnia 2023 r. (sobota) w kościele pw. Chrystusa Odkupiciela Człowieka przy ul. Wyszyńskiego w Olsztynie: o godz. 10:30 modlitwą różańcową, o godz. 11:00 mszą świętą pogrzebową. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej w Olsztynie. Pograżona w smutku Rodzina

Łącząc się w bólu i żałobie pragniemy przekazać
wyrazy głębokiego współczucia oraz słowa wsparcia
Koleżance

Marcie Nicewicz

z powodu śmierci

Mamy

Zarząd, pracownicy oraz koleżanki i koledzy
ze Stowarzyszenia Fenomenalni

Życie przemija, jednak pamięć o kochanej osobie pozostanie w sercach na zawsze.
Drogiej Koleżance

Kamili Matwij

wyrazy głębokiego żalu i szczerego współczucia
oraz serdeczne słowa otuchy z powodu śmierci

Taty

składają Skarbnik Województwa
oraz koleżanki i koledzy z Departamentu Finansów
i Skarbu Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie

**TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”**

NEKROLOGI

(wymagany akt zgonu).

Terminy przyjęć*:

- na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
- na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00

* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty osoby nadającej)
ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**, plac Józefa Bema 5
czynne w godz. 7.00-15.00

soboty – nieczynne

tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**, ul. Rybacka 35
tel. 55-236-18-02

pon.-pt. godz. 8.00-16.00

Harminiński
ZAKŁAD POGRZEBOWY

dawniej **market**

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277

BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

ARKADIA

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125

całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2

89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

**USŁUGI
POGRZEBOWE**

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24

(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

O AWANSIE NIKT NIE MÓWI. NA RAZIE

PIŁKA NOŻNA Do gry wracają czwartoligowcy - najważniejsza liga w naszym województwie wyłoni drużynę, która awansuje do III ligi. Do okręgówki spadną dwie najgorsze ekipy, a dwie kolejne zagrają w barażach z wicemistrzami klasy okręgowej.

Jednym z faworytów do wygrania IV ligi będzie Polonia Lidzbark Warmiński. W zeszłym sezonie poloniści zajęli drugie miejsce i chociaż do lidera z Wikielca stracili sporo punktów, to nie ukrywali, że mierzą wysoko.

- OD TRZECH LAT PLANY KLUBU SĄ NIEZMIENNE, CHCEMY BYĆ W GÓRZE - STAWIA SPRAWĘ JASNO DANIEL WIERZBOWSKI, TRENER POLONII. - A TO, CZY AWANSUJEMY, OKAŻE SIĘ W CZERWCU, NA PEWNO CHCEMY SIĘ ROZWIJAĆ.

Odeszło trzech zawodników, ale i trzech przyszło. Ten kolektyw oraz atmosfera, którą udało się zrobić w ostatnim półroczu, będą naszym sporym atutem. Wiele zespołów będzie miało z nami kłopoty. Wśród faworytów wskazałbym jeszcze Znicza Białą Piską, no i jestem ciekawy, jak zaprezentuje się Tęcza Biskupiec. Czołówka ligi będzie wyrównana, dopiero po jesieni będzie wiadomo,

Fot. facebook/Polonia

W poprzednim sezonie piłkarze Polonii Lidzbark Warmiński 19 razy cieszyli się z ligowych zwycięstw

komu będzie bliżej III ligi - uważa trener Wierzbowski.

Polonię opuścili: Mahamadou Junior Bah (DKS Dobrze Miasto), Kodai Washino (Tęcza Biskupiec) oraz Adrian Korzeniewski (Start Nidzica). Przyszli natomiast: Dawid Winiarski (Olimpia Elbląg), Bartek Gorzycki (Olimpia Elbląg) oraz Michał Skarbek (Warmia Olsztyn).

Po dwóch latach przerwy w IV lidze ponownie będzie występował zespół rezerw Stomilu Olsztyn. Działacze II-ligowca skorzystali z prawa ustanowionego przez Polski Związek Piłki Nożnej, zgodnie z którym kluby z lig centralnych mają prawo zgłosić zespół rezerw do IV ligi. Trenerem został Paweł Radziwon, a celem zespo-

łu będzie utrzymanie się w rozgrywkach, chociaż nadrzędnym priorytetem drużyny jest jak najlepsze przygotowanie piłkarzy do gry na poziomie centralnym. Wyjaśnijmy, że w rezerwach Stomilu grają sami juniorzy.

- Najstarsi zawodnicy są z rocznika 2004, a najmłodszy to Paweł Łastowski z 2008 roczni-

ka - wylicza trener Radziwon. - Stomil to idealne miejsce dla rozwoju piłkarzy, którzy marzą o grze na poziomie centralnym. Mam nadzieję, że będą nas też wspierać zawodnicy z pierwszego zespołu.

Olsztyńskie rezerwy pierwsze spotkania zagrają w Białej Piskiej ze Zniczem, który spokojnie podchodzi do hasła „awans”. - Mierzmy w górną połówkę, po rundzie jesiennej będziemy mogli coś więcej powiedzieć - mówi prezes Jacek Janowski. - Zespół cały czas jest w fazie przebudowy, więc nie jest jeszcze gotowy na III ligę. Mamy nowych zawodników, którzy muszą się zgrać. Jeśli jednak w pierwszej rundzie uzbieramy dużo punktów, wtedy być może zimą popracujemy nad tym, by w rundzie rewanżowej zaatakować pierwsze miejsce. Na pewno w planach mamy powrót do III ligi, bowiem tam jest inna, fajna piłka.

Tuż przed rozpoczęciem sezonu Znicz pozyskał Michała Grochowskiego i Nazara Malinowskiego. 26-letni Grochowski to czołowy strzelec IV ligi

podlaskiej. Mimo przerwy spowodowanej kontuzją w poprzednim sezonie zdobył aż 25 goli dla Ruchu Wysokie Mazowieckie. Natomiast 25-letni Ukrainiec to pomocnik, który przyszedł z trzecioligowej Olimpii Zambrów (w sezonie zdobył dla niej cztery gole). Obaj podpisali roczne kontrakty.

Zwycięzca rozgrywek wywalczy awans, dwie ostatnie ekipy spadną, a dwie kolejne zagrają w barażach, jeśli jednak z III ligą pożegnają się kluby z naszego województwa (GKS Wikielec, Concordia Elbląg), wtedy jednocześnie zwiększy się liczba spadkowiczów z IV ligi.

EMIL MARECKI

Program 1. kolejki:

• **Sobota:** DKS Dobrze Miasto - Olimpia Olsztyn (13), Znicz Biała Piska - Stomil II Olsztyn (16), Mazur Etka - Tęcza Biskupiec (16), Polonia Iława - Granica Kętrzyn (17), Jeziorak Iława - Mamry Giżycko (17).
• **Niedziela:** Motor Lubawa - Construct Lubawa (16), Rominta Gołdap - Mrągowia Mrągowo (16), Olimpia II Elbląg - Polonia Lidzbark Warmiński (18).

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW Piłkarze Rakowa po wyeliminowaniu Karabachu Aghdam awansowali do 3. rundy kwalifikacji Ligi Mistrzów, w której zmierzą się z cypryjskim Arisem Limassol. W tej chwili jest już pewne, że mistrzowie Polski wezmą udział w fazie grupowej europejskich rozgrywek klubowych. Po dwumeczu z Arisem zobaczymy, czy będzie to Liga Mistrzów, Liga Europy, czy też Liga Konferencji.

Kolejną olbrzymią sensacją sprawił KI Klaksvik z Wysp Owczych - tym razem okazał się lepszy w rzutach karnych od BK Haechen, mistrza Szwecji.

Z awansu cieszy się również FK Kopenhaga. Duński zespół, z Kamilem Grabarą w bramce, w rewanżu u siebie pokonał 6:3 islandzki Breidablik 6:3.

• **Wyniki 2. rundy (w nawiasie rezultat pierwszego meczu):** Karabach Aghdam

Fot. PAP/EPA

Klub z Wysp Owczych po raz pierwszy w historii awansował do trzeciej rundy kwalifikacji Ligi Mistrzów

- **Raków Częstochowa 1:1 (2:3),** FK Astana - Dinamo Zagrzeb 0:2 (0:4), BK Haechen - KI Klaksvik 3:3, karne 3-4 (0:0), Molde FK - HJK Helsinki 2:0 (0:1), Maccabi Hajfa - Sheriff Tyraspol 4:1 po dogr. (0:1), KRC Genk - Servette Genewa 2:2, karne 1-4 (1:1), FC Kopenhaga - Breidablik 6:3 (2:0), Galatasaray Stambuł - Žalgiris Wilno 1:0 (2:2).

• **Pary 3. rundy eliminacji:** Raków Częstochowa - Aris Limassol, Slovan Bratysława - Maccabi Hajfa, AEK Ateny - Dinamo Zagrzeb, Olimpia Lublana - Galatasaray Stambuł, FC Kopenhaga - Sparta Praga, KI Klaksvik - Molde, SC Braga - FK TSC Backa Topola (Serbia), Rangers FC - Servette Genewa, Panathinaikos Ateny

- Olympique Marsylia, PSV Eindhoven - Sturm Graz.

EKSTRAKLASA W 3. kolejce prowadzący w tabeli Lech zagra w niedzielę w Lubinie z wiceliderem, natomiast w Warszawie tego dnia spotkają się dwa zastępowe kluby, czyli Legia i Ruch Chorzów.

• **3. kolejka, piątek:** Jagielonia Białystok - Widzew Łódź (18), ŁKS Łódź - Korona Kielce (20.30); **sobota:** Raków Częstochowa - Warta Poznań (15), Górnik Zabrze - Piast Gliwice (17.30), Radomiak Radom - Cracovia Kraków (20); **niedziela:** Śląsk Wrocław - Pogoń Szczecin (15 - jeśli Pogoń awansuje w LK, mecz będzie przełożony), Zagłębie Lubin - Lech Poznań (17.30), Legia Warszawa - Ruch Chorzów (20); **poniedziałek:** Puszcza Niepołomice - Stal Mielec (19).

III LIGA 1. kolejka, sobota: GKS Wikielec - Mławianka Mława (15), Legionovia Legionowo - Concordia Elbląg (18), Pogoń Grodzisk Mazowiecki - Lechia Tomaszów Mazowiecki (15), ŁKS 1926 Łomża - Unia Skierniewice (16), Warta Sieradz - Świt Nowy Dwór Mazowiecki (17), Jagielonia II Białystok - Broń Radom (12), GKS Bełchatów - Pelikan Łowicz (17), Olimpia Zambrów - Legia II Warszawa (12). **Niedziela:** Victoria Sulejów - Piłica Białobrzegi (16).

KLASA OKRĘGOWA W sezonie 2021/22 w II lidze Sokół Ostróda rywalizował m.in. z Ruchem Chorzów (dzisiaj w Ekstraklasie), Stalą Rzeszów, Zniczem Pruszków i Motorem Lublin (obecna I liga). Niestety, od tego momentu klub z Ostródy zaliczył mocny zjazd, w efekcie w niedzielę na swoim stadionie o ligowe punkty w okręgówce Sokół

powalczy z Kormoranem Zwierzewo...

• **Grupa 1, sobota:** Victoria Bartoszyce - Łyna Sępól (16), Węgoria Węgorzewo - MKS Korsze (17.30), GKS Stawiguda - MKS Jeziorany (17), Gwardia Szczytno - Śniardwy Orzysz (16), Orleń Reszel - Wilczek Wilkowo (17), Czarni Olecko - Warmia Olsztyn (16), Błękitni Pasym - Naki Olsztyn (17.30); **niedziela:** Cresovia Górowo Iławeckie - Pisa Barczewo (14).
• **Grupa 2, sobota:** Start Nidzica - MKS Działdowo (16), Iskra Narzym - Czarni Rudzienice (17), Tęcza Miłomłyn - Huragan Morąg (16), Wąsza Pieniężno - Polonia Pastek (17), Drwęca Nowe Miasto Lubawskie - Ossa Biskupiec Pomorski (17), Unia Susz - Płomień Turznica (17), Zatoka Braniewo - Delfin Rybno (17); **niedziela:** Sokół Ostróda - Kormoran Zwierzewo (14).

DRYH

BEZ WIĘZADEŁ PO ZŁOTO UNIWERSJADY

UNIWERSJADA Trzeci start – trzeci medal. Uniwersjada to bez najmniejszych wątpliwości jedna z ulubionych imprez Konrada Bukowieckiego. – Bardzo się cieszę, że znów wracam ze złotym medalem i obroniłem tytuł – mówi kulomiot AZS UWM Olsztyn.

Czołowy polski kulomiot, który w tym sezonie walczy bardziej ze zdrowiem niż z rywalami, przyznał, że krążek wywalczony w chińskim Chengdu ma dla niego bardzo duże znaczenie. – Na takich imprezach liczy się medal, a nie wynik, aczkolwiek wydaje mi się, że odległość ponad 20 metrów bez więzadeł krzyżowych to nie jest powód do wstydu. Nie jestem jakiś bardzo szczęśliwy, ponieważ wiem, że mogę pchać dalej. Mam nadzieję, że jeszcze w tym roku osiągnę przynajmniej 21 metrów – dodaje kulomiot AZS UWM Olsztyn.

BUKOWIECKI MUSI RADZIĆ SOBIE MIMO TEGO, ŻE MA ZERWANE WIĘZADŁA KRZYŻOWE W KOLANIE. GDYBY PODDAŁ SIĘ OPERACJI, WTEDY

NAJPRAWDOPODOBNIJIEJ STRACIŁBY SZANSE WYSTĘPU W IGRZYSKACH OLIMPIJSKICH W PARYŻU, A Z NICH ZREZYGNOWAĆ NIE CHCE.

– W tej chwili jestem już na zupełnie innym etapie niż jeszcze miesiąc temu, bo po prostu nauczyłem się z tym żyć. Nauczyłem się żyć z bólem, bo ten ból cały czas jest i to się nie zmieni, ponieważ więzadła są zerwane i same się nie zrosną, dopóki nie wejdzie w to ingerencja chirurga, a tej ingerencji, póki co, nie będzie. Trochę nauczyłem się to oszukiwać i z tym żyć, ale na pewno gorsze jest to, co się dzieje w mojej głowie, niż to, że jest ból. Z nim sobie poradzę, drugi raz to się już nie zerwie i nic więcej się tam nie stanie, ale trudniej jest się przemóc, bo przecież mam

Konrad Bukowiecki prezentuje złoty medal Uniwersjady w Chengdu

cały czas w głowie, że np. to kolano może uciec i będzie tragedia. Pracuję nad tym, na pewno nie było to łatwe pół roku – mówi Bukowiecki.

Konkurs pchnięcia kulą na wypełnionym ponad 20 tysiącami widzów sta-

dionie w Chengdu był wielkim triumfem Polaków, bo tuż za Bukowieckim, który zdobył złoto, uplasował się Szymon Mazur. Kilka dni temu podczas mistrzostw Polski to Mazur zepchnął Bukowieckiego z drugiego stopnia podium.

Teraz przed Bukowieckim kolejne wyzwanie, jakim będzie start w mistrzostwach świata w Budapeszcie. 6 sierpnia olsztyński kulomiot wraca do Polski, a mistrzostwa świata na Węgrzech rozpoczną się już 19 sierpnia.

Eliminacje i finał konkursu pchnięcia kulą odbędą się już pierwszego dnia zmagania na budapesztańskim stadionie.

Wróćmy jeszcze do Uniwersjady w Chinach, bo wczoraj polscy sportowcy, a konkretnie pływacy, zdobyli dwa kolejne medale – Kamil Sieradzki wygrał rywalizację na 200 metrów stylem dowolnym, natomiast Dominika Sztandera była trzecia na 100 metrów stylem klasycznym.

W tej chwili polscy sportowcy-studenci wywalczyli 14 medali (5 złotych-5 srebrnych-4 brązowe), na tym jednak nie koniec, bo na podium mogą stanąć m.in. siatkarki. Polki ograły bowiem 3:1 Włoszki i awansowały do półfinału, w którym powalczą ze zwyciężcą meczu Chiny-Czechy.

Uniwersjada potrwa do 8 sierpnia. **DRYH**

O PIŁCE

- Argentyńczyk Lionel Messi nie zwalnia tempa. Zdobył dwie kolejne bramki dla Interu Miami, a jego zespół pokonał Orlando City 3:1 i awansował do 1/8 finału rozgrywek Leagues Cup, w których biorą udział kluby z USA i Meksyku. Łącznie słynny piłkarz zaliczył już pięć trafień w trzech spotkaniach.
- Juventus Turyn wygrał 3:1 z Realem Madryt w ostatnim

meczu towarzyskim tournee przedsezonowego, rozegranym na obiekcie Camping World Stadium w Orlando. – To miłe uczucie wygrywać takie mecze, nawet jeśli były to pojedynki jedynie towarzyskie – powiedział Wojciech Szczęsny, bramkarz Juventusu. – Pokonanie Realu Madryt, który jest jedną z najlepszych drużyn na świecie, daje dużo satys-

Carlo Ancelotti, trener Realu Madryt

fakcji. Jestem też bardzo szczęśliwy, bo dostałem koszulkę Viniciusa Juniora dla mojego syna... Gdy grasz przeciwko Realowi Madryt, przyjmujesz za pewnik to, że będziesz musiał interweniować wiele razy, ale nie sądzę, żebym zrobił coś szczególnie wyjątkowego – zakończył skromnie Polak, którego interwencje walcie przyczyniły się do triumfu „Starej Damy”.

- Do ogromnej niespodzianki doszło w ostatniej kolejce grupy H mistrzostw świata kobiet w Australii i Nowej Zelandii. Odpadły wiceliderki rankingu FIFA Niemki, które zremisowały z Koreą Południową 1:1. Awans do 1/8 finału wywalczyły z tej grupy Kolumbia i Maroko. Niemki to dwukrotnie mistrzyni świata – z 2003 i 2007 roku. Nigdy wcześniej

w historii nie odpadły z mundialu po fazie grupowej.

>>> 1/8 finału, sobota: Szwajcaria - Hiszpania, Japonia - Norwegia; **niedziela:** Holandia - Republika Południowej Afryki, Szwecja - USA; **poniedziałek:** Anglia - Nigeria, Australia - Dania; **wtorek:** Kolumbia - Jamajka, Francja - Maroko. **DRYH**

Przed tygodniem pisałem, że siatkówka jest naszym sportem narodowym. Prawda to, podtrzymuję! Co nie zmienia faktu, że naszym sportem narodowym, tyle że nieolimpijskim jest żużel. Namiećni gracze w „totka” znają tę dyscyplinę z racji tego, że zawsze była na końcu tabeli sportów – z racji alfabetycznych, oczywiście. Jednak kibice znają ją

ACH, TEN ŻUŻEL!

z racji sukcesów sportowych. Porównania z siatkówką nasuwają się same. I „czarny sport” czyli żużel i „siatka” mają u nas w Polsce najsilniejsze ligi na świecie. Są nimi Ekstraliga, gdy chodzi o „speedway” oraz Polska Liga Siatkarska (PLS), gdy chodzi o piłkę siatkową. Dobrym pretekstem, aby dziś skupić się na żużlu jest fakt, że Polacy dopiero co, w ostatni weekend wywalczyli na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu tytuł drużynowego mistrza świata. Dramaturgia tych zawodów była niesamo-

wita, jakby wymyślał ją najęty scenarzysta, którego zawodowym zadaniem jest pokazać, jak wielkie emocje towarzyszą żużlowi – dyscyplinie, której stulecie na świecie właśnie obchodzimy. Żużel wymyślono na Antypodach, a w naturalny sposób z Australii przywędrował do brytyjskiej „Macierzy”, gdzie rozszedł się po Europie. O żużlu mogę w nieskończoność. Dziś nie będę pisał o sukcesach sportowych – o tym proponuję za tydzień. Teraz wolę skupić się na aspektach

pozasportowych. Żużel jest sportem bardzo kontuzjogennym. Gdy w swoim czasie przez osiem lat byłem wiceprezesem, potem prezesem, a potem znowu wiceprezesem klubu żużlowego Sparta Wrocław – w tamtym okresie czyli w latach 1997-2005, zrobiliśmy anonimowe ankiety dla kibiców. Anonimowe, a więc z dużym prawdopodobieństwem, że odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie były szczere. Żużlowi kibice pytani przez nas, jaki jest główny powód, że chodzą na żużel,

poza wiernością dla barw klubowych i emocjami czysto sportowymi wskazywali bardzo często – aż 17%! – ni mniej, ni więcej tylko... chęć oglądania upadków i groźnych upadków na torze! Cóż, tacy jesteśmy. Żużel to sport dla twardych facetów, którzy łamią obojczyki, ręce, nogi, bywa, że kręgosłupy, doznają wstrząsu mózgu, a nierzadko jeżdżą z nogą czy ręką w ortezie. To fakt. Jak to pogodzić z innym faktem, że właśnie w żużlu jest najwięcej... samobójców!? Czyżby mocarze na torze przestawali być mo-

carzami poza nim i nie potrafili sobie psychicznie poradzić z życiem, bądź już w trakcie kariery zawodowej bądź już po jej zakończeniu? Oto jest pytanie. Naszym żużlowcom i trenerowi Rafałowi Dobruckiemu gratuluję powrotu na tron w żużlowym mundialu czyli w Drużynowym Pucharze Świata. Byli faworytami – nie zawiedli. Wygrali po ciężkim boju z Brytyjczykami, ale wygrali. Słuchanie „Mazurka Dąbrowskiego” po takich zawodach, to naprawdę piękna sprawa... **RYSZARD CZARNECKI**

LIGA Z POGONIĄ, PUCHAR Z RADUNIĄ

PIŁKA NOŻNA\\ Przed Stomilem dwa występy z rzędu przed własną publicznością. W sobotę w 3. kolejce II ligi olsztynianie zagrają z Pogonią Siedlce, a w środę w rundzie wstępnej Pucharu Polski z Radunią Stężyca. Oba mecze zaczną się o g. 17.

Olsztynianie po dwóch kolejkach II ligi mają na swoim koncie trzy punkty. Pierwszy mecz w tym sezonie Stomilowi kompletnie nie wyszedł, bo przed własną publicznością przegrał 1:2 z Zagłębiem II Lubin. Jednak w poniedziałek podopieczni Patryka Czubaka zrehabilitowali się, wygrywając w Jastrzębiu-Zdroju.

Oba mecze miały identyczny początek, bo Stomil jako pierwszy stracił bramkę - w Jastrzębiu gospodarze wykorzystali fatalny błąd olsztyńskich obrońców: najpierw na skrzydle za zawodnikiem GKS-u nie nadążył wahadłowy Filip Szabaciuk, a następnie w polu karnym nikt nie pokrył Farida Aliego, który bez problemu wpakował piłkę do siatki.

Po zwycięstwie w Jastrzębiu-Zdroju Stomil awansował na ósme miejsce w drugoligowej tabeli

CAŁE SZCZĘŚCIE DALSZĄ CZĘŚĆ MECZU POTOCZYŁA SIĘ JUŻ WEDŁUG INNEGO SCENARIUSZA, BO DO WYRÓWNIANIA SZYBKO DOPROWADZIŁ PIOTR KURBIEL, KTÓRY WYKORZYSTAŁ PODANIE MICHAŁA KARLIKOWSKIEGO, A ŚWIETNĄ ASYSTĄ DRUGIEGO STOPNIA POPISAŁ SIĘ HUBERT KRAWCZUN.

Trener Czubak w drugiej połowie świetnie zareagował na to, co się działo na boisku, wprowadzając nowych zawodników.

No i dwójka zmienników - Tomasza Bała i Bartosz Florek - dała Stomilowi cenne zwycięstwo. - W pierwszej połowie mieliśmy problem, jeśli chodzi o utrzymanie odległości w szerokości - ocenił Patryk Czubak, trener Stomilu. - Niepotrzebnie orientowaliśmy się na ludzi, szczególnie w obronie niskiej. Skorygowaliśmy to w drugiej połowie i dużo trudniej było GKS-owi stwarzać szanse. Trzeba oddać przeciwnikowi, że z piłką wyglądał naprawdę nieźle. Jestem dumny z mojego zespołu. Jestem dumny z ludzi, którzy we-

szli na boisko i dali tak dużo. Bała i Florek wzorowo zrealizowali zadania. Dobrą zmianę dał również Szramowski. Generalnie cały zespół zapracował na to, abyśmy z bardzo trudnego terenu wywieźli korzystny wynik. Przed sobotnim meczem z Pogonią Siedlce olsztyński trener pewnie będzie musiał dokonać zmian w wyjściowej jedenastce, bo - jak pokazała druga połowa ostatniego meczu - zmiennicy zasługują na swoją szansę. W Jastrzębiu na boisko ostatecznie nie wyszedł Bartosz Wałęćnik, który skreślił kos-

tekę na rozgrzewce i jego występ w najbliższym meczu także jest mocno zagrożony. Zapewne sztab szkoleniowy Stomilu będzie chciał jak najdłużej trzymać rywala w niepewności odnośnie dyspozycji tego zawodnika. W takim przypadku od pierwszej minuty możemy zobaczyć w akcji Igor Kośmickiego, który wrócił do Stomilu. Ponownie został wypożyczony z Korony Kielce i ma zdobywać cenne doświadczenie na poziomie centralnym. W poprzednim sezonie Stomil w Olsztynie ograł 4:0 Pogoń, a na wyjeździe

zremisował 0:0. W obecnych rozgrywkach sobotni rywal Stomilu jeszcze nie przegrali - na początek zremisowali 1:1 u siebie z ŁKS II Łódź, a w ostatniej kolejce pokonali także u siebie 2:0 beniaminka ze Stalowej Woli. Co ciekawe, w tym drugim meczu przez ponad 50 minut Pogoń grała w... dziewiątkę - za dwie żółte kartki z boiska wylecieli Ernest Dziecioł (były piłkarz Stomilu) oraz Damian Szuprytowski (były piłkarz Olimpii i Concordii Elbląg) - a mimo to ekipa z Siedlec zdołała strzelić dwa gole.

STOMIL PRZYGOTOWAŁ DLA KIBICÓW CIEKAWĄ PROMOCJĘ. MOŻNA KUPIĆ TANIEJ BILETY W PAKIECIE NA DWA NAJBLIŻSZE MECZE. BILETY W DWUPAKU KOSZTUJĄ 30 ZŁOTYCH (NORMALNY), 23 (SENIORZY) I 8 ZŁOTYCH (SZKOLNY).

Inne mecze 3. kolejki, piątek: KKS 1925 Kalisz - GKS Jastrzębie (17:30), Skra Częstochowa - Polonia Bytom (19); **sobota:** Lech II Poznań - Kotwica Kołobrzeg (12), ŁKS II Łódź - Chojniczanka Chojnice (15), Olimpia Elbląg - Olimpia Grudziądz (18); **niedziela:** Radunia Stężyca - Sandecja Nowy Sącz (17), Hutnik Kraków - Zagłębie II Lubin (17), Wisła Puławy - Stal Stalowa Wola (19:30).

EM, DRYH

II LIGA

1. Olimpia G.	6	4:1
Wisła P.	6	4:1
3. Hutnik	4	4:1
4. Pogoń	4	3:1
5. Zagłębie	4	2:1
Radunia	4	2:1
7. Kotwica	3	2:1
8. Stomil	3	3:3
9. Polonia	3	1:1
Chojniczanka	3	1:1
11. Skra	3	1:3
12. Lech II	1	2:3
13. Jastrzębie	1	1:2
14. Kalisz	1	0:1
15. Olimpia E.	1	2:4
ŁKS II	1	2:4
17. Stal	0	0:2
18. Sandecja	0	1:4

SPRINTEM

IGRZYSKA\\ W trakcie olimpiady w Paryżu zostaną wprowadzone specjalne środki bezpieczeństwa, których respektowanie będzie wymagane od wszystkich mieszkańców, turystów i kibiców - wyjaśnił prefekt policji Laurent Nunez. Dodał, że aby Paryż był w tym czasie (26 lipca - 11 sierpnia) bezpiecznym miastem, komitet organizacyjny i komenda policji opracowały plan działania, który przewiduje, że w trakcie igrzysk na ulicach

miasta będzie codziennie od 15 000 do 45 000 funkcjonariuszy. - Już wiadomo, że nie będzie możliwości całkiem swobodnego przemieszczania się po obiektach olimpijskich. Zostaną zainstalowane bariery uniemożliwiające swobodne poruszanie się, pierwszeństwo w dojeździe na obiekty będą mieli sportowcy i osoby akredytowane - wyjaśnił Nunez. Przyznał też, że mieszkańcom Paryża w okresie trwania igrzysk będzie trudno poruszać się

swobodnie po całym mieście - zostaną wprowadzone ograniczenia ruchu, mieszkańcy będą się mogli przemieszczać na podstawie specjalnego zezwolenia. Plany ograniczeń ruchu zostaną oficjalnie przedstawione jesienią 2023, ale już w sierpniu paryżanie będą mieli przedsmak tego, co czeka ich latem 2024 roku, gdy podczas dużych imprez (pływanie, maraton, triathlon, łyżnictwo) odbędą się zawody testowe. Najwięk-

szych ograniczeń można się spodziewać przed i po ceremonii otwarcia. - Dla mieszkańców wyznaczymy tzw. obwód kontrolny, z którego będą mogli tylko oni korzystać, aby dostać się do swoich domów - zaznaczył Laurent Nunez. Ceremonia otwarcia, która odbędzie się nad Sekwaną według niespotykanego dotąd scenariusza, na żywo obejrzy kilkaset tysięcy widzów. Zapewnienie w jej trakcie bezpieczeństwa jest obecnie priorytetem służb.

Już dzisiaj, aby nic groźnego się nie wydarzyło, słynni księgarze, obecni nad brzegiem Sekwany od 450 lat, zostali poproszeni o opuszczenie swoich miejsc pracy. Jak przewidują organizatorzy, do Paryża w trakcie igrzysk przyjedzie około 7 milionów osób. Nadal drażliwym tematem pozostaje aspekt ograniczenia przestępczości. Już w listopadzie 2022 roku uruchomiono plan zerowej przestępczości,

który obejmuje szeroki zakres działań w samym Paryżu, ale także w rejonie Saint-Denis. Już dzisiaj wzmocnione patrole policji są częściej widoczne w tych rejonach miasta, gdzie występują problemy. Jak wynika z danych Komendy Głównej Policji od momentu uruchomienia programu aresztowano ponad 100 tys. osób za kradzieże, handel uliczny, przemoc, przestępstwa związane z narkotykami czy noszenie broni bez pozwolenia. **PAP**

NOWY NUMER

„MAGAZYN TURYSTYCZNY”

JUŻ W SPRZEDAŻY

Kupisz go w salonach Empik, na stacjach Orlenu,
salonikach prasowych oraz na dworcach i lotniskach.